

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio 44103.

Telephone: 431-6344

Jaunimo Metai

Rugpjūtis - August 5, 1966

Nr. 84

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

ŪKINĖ BŪKLĖ

Ar JAV paseks britų keliu į bankrotą?

VYTAUTAS MESKAUSKAS

Orinio susisiekimo bendrovių mašinistų unijos nariai atmetė susitarimą dėl atlyginimo, pasiektą pačiam prezidentui Johnsonui, nors ir netiesiogiai, tarpininkaujant. Tai yra nemažas smūgis prezidento prestižui, tačiau vieno asmens, nors ir prezidento prestižo, yra mažiau svarbus kaip viso krašto ūkinės raidos linkmė. Kalbant apie ją reikia prisiminti, kad prezidento ūkiniai patarėjai nustatė, jog atlyginimai turėtų būti keliami apie 3,2%. Jei ta riba būtų peržengta, kraštas gali atsiverti 'zovada lekiančios' infliacijos glėbyje. Orinio susisiekimo mechanikų atveju pats prezidentas toleravo žymiai didesnę pakėlimą, kuris įvairiai skaičiuojant svyravo tarp 4,5 ir 7%, tačiau mašinistų dauguma tuo nebuvo patenkinti. Jų argumentas yra toks, kad keleivių ir persiunčiamos važmos skaičius padidėjo neproporcingai mašinistų skaičių augimui, t.y. kad maždaug toks pat jų skaičius aptarnauja žymiai didesnių keleivių skaičių, kas bendrovėm duoda didelį pelną ir jie norėtų jį pasidalinti. Tas jų reikalavimas yra suprantamas, nes krašte yra visa eilė įmonių, kurios savo pelnu dalinasi su darbininkais. Iš kitos pusės, jei aviacijos mašinistams atlyginimas būtų padidintas, sunku pasipriešinti panašiam kitų rūšių mašinistų reikalavimui, nes už panašų darbą beveik visame krašte mokamas ir panašus atlyginimas, o jei visiems bus pakeltas atlyginimas, tai visa eilė įmonių turės pakelti savo kainą už gaminius ar patarnavimus, kas savo keliu paspartins algų - kainų spiralę, ir rezultate darbininkas gaus daugiau pinigų, tačiau jų perkamoji galia bus kritusi.

Prie ko tokia raida gali privesti, labai gerai parodo britų pavyzdys. Jų valdanti partija yra kilusi iš darbininkų unijų (Trades Union Congress) ir nepaisant visų pastangų ją padaryti nepriklausoma nuo unijų vadų, unijų nariai dominuoja partijos vykdomam komitete, sudeda daugiausiai aukų rinkimų fondams ir sudaro trečdalį partijos atstovų Žem. rūmuose. Jų įtakoje 1946-51 metais valdžiusi Clement Atlee vadovaujama darbiečių vyriausybė palaikė spaudimą kelti algas ir tuo būdu skatinti infliaciją.

Per sekančius 13 metų konservatorių vyriausybė stengėsi išlaikyti dirbtinę gerovę remdamasi aukštom algom ir dideliu nors ir neproduktingai dirbančių skaičiumi, mažai rūpindamasi tuo, kad britų gaminiai dėl didelės savikainos negalėjo konkuruoti pasaulinėje rinkoje. Perėmęs valdžią 1964 m. dabartinis premjeras Wilsonas visai nesirūpino sumažinti vis augantį prekybos su užsieniais deficitą, nes tai reikštų gerovės krašte sumažėjimą, kas būtų labai nepopuliari. Tai privedė prieelpo galo ir dabar Wilsonas, gelbėdamas svarų nuo nuvertinimo, turi griebtis labai griežtų priemonių, kurias londoniškis 'Observer' lygina su kūjo smūgiu, kai tuo tarpu anksčiau būtų užtekę tik atsuktuko.

Kaž kas panašaus vyksta ir Amerikoje. Ir čia darbininkų unijos turi didelės įtakos, nors gal ir ne tokios kaip D. Britanijoje. Kiekvienu atveju, prezidentas Johnsonas nenori netekti populiarumo unijų vadų ir narių tarpe. Infliacijos tendencijos čia didina netik unijų reikalavimai, bet ir karas Vietname. Prezidentas stengiasi vaidinti "Kailėdų senį" galimai didesniems gyventojų sluoksniams, tačiau dalindamas dovanas jis perka valstybės išdo pini-gais, kuriuos sudeda tie patys mokesčių mokėtojai, kurie iš dalies gauna tas dovanas, arba -- dar blogiau -- skolindamiesi iš ateities ir tuo nuvertindami valiutą, o tuopai ir atlyginimą už darbą. Pavyzdžiui, prezidentas neseniai didžiavosi, kad šiuo laiku mokyklų statybai išleidžia 2,9 milijonus dolerių per metus, t.y. daugiau negu

Chicagoje įvykusiame Pavergtųjų Tautų Savaitės parade lietuvių vežimas, išdekoruotas dail. Br. Jankienės rūpesčiu, atkreipė ne vieno žiūrovo dėmesį. Vežime sėdi Rima Briedytė, Laima Čepaitytė ir Aukšė Balčiauskaitė. Chicago Tribune nuotrauka

Lietuva nepraturtėjo gintaru

GINTARAS, ištisus šimtmečius garsėjęs "Lietuvos aukso" vardu, dabar jau... "Sovietinio pabaltijo grožis ir pasididžiavimas".

Taip apie gintarą rašo dabartinio Kaliningrado srities gintaro kombinato direktoriaus pavaduotojas V. Surikovas

dvigubai palyginus su 1955 metais. Jei tačiau priminsime statybos pramonę ir padidėjusį gyventojų skaičių, tai rasime, kad dabar faktinai nepastatoma daugiau klastų negu 1955 m.

Dabartinis streikas, atrodo, bus laikinai nutrauktas, kongresui priėmus atitinkamą įstatymą, kuriuo streikuojančios įmonės, turint galvą, je jų reikšmę viso krašto gerovei, bus laikinai perimtos valdžios žinion ir streikuojantieji

(Nukelta į 2 psl.)

straipsniuose apie sovietinę gintaropramonę (Sov. Litva, 1966-144 Liaudies Ūkis, 1965/9).

Nors gintaro randama beveik visuose Baltijos jūros pietrytiniuose krantuose, gintariniai papuošalai visada buvo labiausiai mėgiami, branginami ir plačiausiai vartojami Lietuvoje. Bet turtingiausi gintaro klodai yra Mažosios Lietuvos žemėj -- Semboje, nebuvusioje Lietuvos valstybės ribose nei pastaraisiais, nei kunigaikščių laikais. Ties Palvininkais (apie 60 kilometrų į šiaurės vakarus nuo Karaliaučiaus) jau prieš apie 130 metų buvo įrengta stambi gintaro kasykla ir gamykla, iki pat 1939 metų duodavusi vokiečių imperijai gero pelno.

1945 metais tą kraštą užėmė rusai ir įkūrė ten savo imperijos koloniją. Palvininkus (ku-

riuos vokiečiai vadino dar palyginti nelabai teiskreiptu vardu -- Palvinicken ar Palmnicken) rusai pavadino saviškai -- Jantarnyj (gintarinis), o karo metu subombarduotą ir vandens apsemtą gintaro kasyklą 1948 metais iš naujo įrengė ir ėmė naudoti jau kaip rusų imperijos kolonijinę įmonę.

1948 metais (antrąjį pusmetį) ten buvo iškasta 127 tonos gintaro žaliavos. 1964 metais jau buvo iškasta 275 tonos. Bet toj vietoj gintaro išteklių bus išsemti 1971, vėliausia 1973 metais. Bet netoliese jau rengiama nauja kasykla, iš kurios skaičiuojama kasmet gauti 400 ar net 450 tonų gintaro.

Taip Lietuva ir nepraturtėjo gintaru. Tebesitenkina nedidelėmis gintaro puošmenų dirbtuvėmis Palangoje ir Klaipėdoje. Pastaruoju metu Palangoje, buvusiuose Tiškevičiaus rūmuose, įkurdamas Gintaro muziejus. Tuo būdu gintaras Lietuvoje virsta Lietuvos kultūros istorijos dalyku.

Tuo tarpu rusai griebia gintarą, kaip savą turą ir "sovietinį pasididžiavimą". Įsisteigę gintaro puošmenų dirbtuvę ir pardavimo centrą Maskvoje, Kijeve, eksportuoja, kaip savo prekę į užsienius. Turi dirbtuves ir "Jantarnyje" (Palvininkuose), kurias numato dar plėsti, ir į kurias telkia menininkus specializuotus gintarinių puošmenų apipavidalinimo srityje. Jau minimi ir pasižymėję gintaro meistrai menininkai: Lis, Mitianin, Jarošenko, Popova, Benislavskij Mamonova...

Žymi dalis gintaro ža-

IS VISO PASAULIO

* SUSIRINKUS NAUJAM Sov. S-gos "parlamentui", Kosyginas atsistatydino su visu kabinetu, kad ten pat Brežnevo vėl būtų pasiūlytas būti premjeru -- "partijos labui". Spėjama, kad naujas kabinetas bus sudarytas be didesnių pakeitimų.

Tuo būdu tęsiamas toliau Brežnevo - Kosygino valdymo laikotarpis, nors ir buvo pradėję cirkuliuoti gandai, kad Kosyginas pasitraukęs iš vadovybės.

* NUŽUDES 14 ŽMONIŲ, jų tarpe savo motiną ir žmoną, Charles J. Whitman, 25 metų inžinerijos studentas, jau kovo mėn. lankėsi pas psichiatrą dr. M.D. Heatly ir pareiškė, kad jam užėinas kartais toks įniršimas ir pyktis, kad, rodos, liptum į Texas universiteto bokštą Austino mieste ir iššaudytum visus žmones. Gydytojas į tą jo pareiškimą tada neatkreipė dėmesio, o Whitmanas atliko tai, ką žadėjo. Jis pats buvo nušautas policininko ir lavono skrodimas parodė jį turint tumorą smegenyse.

* CALIFORNIJOS negrų vadai pasipiktinę gub. Pat Brown už tai, kad pastarasis išleido įstatymą, pagal kurį kurtymas riaušėms laikomas nusikaltimu.

* R. KINIJOS politinei linijai pritarianti JAV komunistų grupė esanti įsitikinusi, kad karas Vietname nevyksta jų pageidaujama linkme, ir jeigu ten nepavyks laimėti, jokia revoliucija nepavyks ir kituose kraštuose. Iš teoretinio jų galvosenos taško išeinant, karas esąs tiksliausia priemone revoliucijai laimėti. JAV laimėjimas Vietname turėtų nepaprastą istorinę reikšmę, įrodant, kad "imperialistiniai žiuptuvai visur ir viską pasiekia ir mus traukia".

* R. KINIJOS metalurgijos instituto delegacijos narys Hsu Tzu-tai konferencijos metu Olandijoje bandė pasprukti. Kiti komunistinės delegacijos nariai, pasigavę jį viešbučio kambarėje, gerokai apkūlė. Po to vistiek jam pavyko susisiekti su olandų policija ir patekti ligoninėn. Neuzilgo pasirodė kiniečių diplomatai, susitvarkę su gydytojais, ištempę pabėgėlį į savo ambasadą, kur jis buvo nužudytas. Olandų įstaigos tuoj suvaržė raud. kiniečių delegacijos judėjimą, kol policija baigs kvotą. R. Kinijos vyriausybė tuoj paskelbė olandų ambasados Pekine patarėją G. J. Jongejans persona non grata, neduodant leidimo išvykti iš R. Kinijos.

* BALTŲJŲ RŪMŲ patarėjai privačiai pripažįsta, kad prezidentas Johnsonas padaręs klaidą dar 1966 m. neprašant pakelti mokesčių vis didėjančioms karo išlaidoms padengti. 5 bil. dol. šiais metais atsiųktų tai, ko 1967 m. atsiųkti jau reikės 10 bil. dol. Ji 1967 m. mokesčių pakėlimas esąs neišvengiamas. Bet prez. Johnsono tikslas yra aiškus -- nekelti mokesčių bent iki rinkimų.

* A. GROMYKO, Sov. S-gos užsienio reikalų ministeris vizituodamas Japoniją spaudai pareiškė, kad Sov. S-ga nesanti tiesioginiai įsivėlusį į Vietnamo bėdas, todėl jai nesą reikalo tiesioginiai veltis ir į tai kos tame krašte atstatymo pastangas.

liavos naudojama pramoniniams reikalams. Tam tikslui ji siunčiama į Jaroslavlį, Zagorsko, Leningrado, Charkovo gamyklas.

(Elta)

Kiek metų, tiek skylių...

KAS VYKSTA KINIJOJE?

JEI INTELIGENTAS IŠVENGIA IŠTRĖMIMO ŽEMĖS ŪKIO DARBAMS, JIS TURI BENT VIENĄ MĖNESĮ PER METUS SKIRTI FIZINIAM DARBUI MIESTE. — FIZINIO DARBO GARBINIMAS PRIVEDA PRIE SUNKIAI PATIKĖTINŲ ABSURDŲ.

Vytautas Meškauskas

Pereitam Nr. kalbėjome apie "hsiafang" -- "nužeminimo" sistemą, pagal kurią dalis Kinijos inteligentų išstremiami į kaimus žemės ūkio darbams. Tačiau tie laimingieji, kurie nepatenka į tų "išrinktųjų" eilę, dar nėra visai laisvi pilnai džiaugtis savo profesija. Jiems gresia "laodong". Pažodžiui tai reiškia bet kokią veiklą ar darbą, tačiau šiuo atveju juo nusakomas tik fizinis darbas, t.y. kiekvieno inteligento įsipareigojimas bent vieną mėnesį dirbti fiziniui. Pagal jau minėtą 1957 m. įstatymą, kuriuo dalis inteligentų tremiami metams ar ilgesniam laikui į kaimus, likę miestuose turi bent mėnesį dirbti fizinį darbą.

Pagal tą sistemą filosofijos profesorius turi vykti į Pekiną priemiesčius šerti kiaulių

ir lesinti viščiukus. Kadangi jo patyrimas tame darbe paprastai yra nedidelis, dažnai pasitaiko, kad jo talka "profesionaliniams" darbininkams atneša daugiau žalos negu naudos. Svarbu tačiau ne nauda tom kiaulėm ar viščiukams, bet pačiam profesoriui -- jis atlieka savo pareigą. Darbo jėgų Kinijoje netrūksta.

Pasitaiko, kad vertėjas siunčiamas mėnesiui į spaustuve, o tas raidžių ar ženklų rinkėjas, kurio vietą užėmė vertėjas, siunčiamas į mūrinių artelę. Kai kurie Kultūros Ministerijos valdininkai buvo siunčiami į pašatą lipdyti pašto ženklų, mažiau privilegijuoti kolegos buvo skirti statyti akmenų nešiojimui.

Iš principo nuo tų pareigų nė vienas negali būti atleistas, išskyrus partijos narius.

Aplamai imant, "laodong" remiamas ne ūkiniais, bet ideologiniais sumetimais. Juo siekiama visus suliginti, sumažinti inteligentų išdidumą ir kėlimąsi puikybėn. Be to, fizinis darbas atnešas palaimą dvasiai. Turint galvoje, kad kiniečiai visados moralę aukščiau statydavo už išmintį, tas reiškinys nieko nestebina.

Partija be pertraukos skelbia, kad fizinis darbas švarina, kad pačiame nešvariausiam ir sunkiausiam užsiėmime slypi žmogaus sveikatai būtinos jėgos įgyjimas.

Jaunimo vadas Hu Jao-pang 1964 m. birželio 11 d. paskelbė komjaunuoliams: "Lygiai, kaip pirmyn žengia mokslinė ir technologinė pažanga, grįžta ir sunkiausias fizinis darbas... Jis yra būtina sąlyga duoti naują išraišką mūsų ideologijai ir apsaugoti nuo išsigimimo".

Kai Marksas ir Engelsas skelbė, kad praraja tarp inteligentų ir proletarų laikui bėgant mažėsianti, jie išėjo iš prielaidos, kad dėka technikos pažangos gyvai fizinis darbas vaidins mažesnę vaidmenį, tuo tarpu Kinijos komunistai tą reikalą nori spręsti paprasčiau. Pagal jų doktriną, inteligentai turi dirbti fizinį darbą, o dirbančios masės ir valstiečiai turi užsiimti ir proto darbu.

Praktikoje toks mokslas dažnai priveda prie absurdo. Taip du chirurgai paskelbė, kad jie prisiuvo žmogui visai atkirstą ranką dėka... partijos direktivos. Mat, partija juos buvo nusiuntusi žemės ūkio darbams. Ir ten jie įsitikinė... rankos reikalingumu. Tą įsisąmoninę jie galėję padaryti ir operaciją...

Vienoje knygoje po kanalo iliustracija parašyta, kad dailininkas tik todėl galėjęs taip gerai nupiešti kanalą, kad pats prie jo statybos dirbęs. Viena opera Pekine buvo uždaryta, nes jos darbuotojai, dirbdami fizinį darbą, įsitikinė, kad ji visai nereikalinga.

Jei klasinė komunizmo teorija skelbė, kad žmogus yra apalinkos padaras ir kad aplinką pirmiau reikia pakeisti, kad pakeitus patį žmogų, kiniečiai nori pirmiau pakeisti patį žmogų. Pagal Mao filosofiją "absoliuti dvasia" gali padaryti viską. Kiek ta "dvasia" sutinka su gyvenimo realybe, kitas klausimas.

Taip, pavyzdžiui, kaimiečiai, kuriems padėti buvo pasiūstyti intelektualai, parašė viešą laišką lokaliniam laikraščiui: "Nors jie ir valgo tą patį ir dirba tą patį, ką ir mes, jie vis mano dirbą nepakankamai. Todėl kai kurie jų nutarė daugiau įsijungti į kaulių luobimą. Tačiau jie nežinojo kaip kaulės pašaukti. Jie stovėjo ir paprastai šūkavo: "Kaulės, atleikit ir eškit". Kaulės į juos nekreipė jokio dėmesio. Mes juos išmokinom, kad kaulės reikia šaukti: svil, svil, svil -- ir kaulės ateina".

Iki šiol buvo manoma -- su Karoliu Marksu ar be jo -- kad kaulės pačios randa kelią prie lovio. Kinijos komunizmas tai pakeitė. Ir kaulės veikia dvasios pirmumo įstatymą. Jei jas nori pašerti, pirmiausiai reikia rasti tinkamą šuklį.

-- Ne burna, o rankom reikia gaudyti sviedinį...

SKIRKIME RUGPIŪČIO MĖNESĮ REZOLIUCIJŲ PRAVEDIMUI

Nesustokime pusiau-kelėje ir praveskime rezoliuciją Lietuvos laisvinimo reikalu ir JAV-bių Senate. Visų patriotų lietuvių paramos ir tautos dėka 1965 metais pasisekė praveisti rezoliuciją (H. Con. Res. 416) Atstovų Rūmuose. Mūsų pastangų ir darbo apvainikavimas laimėjimu Senate ir Lietuvos bylos perkėlimas į Jungtines Tautas -- tai nepaprastai didelės apimties žygis. Čia reikia visų geros valios lietuvių visos galimos tautos ir paramos.

TURIME PASKUBĖTI IR PASISFAUSTI

Laiko tikrai liko nedaug, nes JAV-bių Kongresas išsiskirstys namo rugsėjo mėnesio pirmoje pusėje. Iki rugsėjo pradžios turime priversti senatorius mūsų rezoliucijas apsvarstyti ir vieną iš jų priimti.

Dauguma senatorių yra mūsų pusėje. Visa nelaimė, kad senatorius J. William Fulbright, kurio rankose yra visos mūsų rezoliucijos, vis dar nenori duoti eigos šiam taip svarbiam reikalui.

Turime jį užversti tūkstančiais telegramų ir trumpų laiškų. Turime jį spausti per savo abu senatorius, parašdami jiems taip pat po trumpą laiškutį. Rašykime senatoriui Fulbright ir abiem savo valstijos senatoriams visi, kurie tik valdome plunksną. Paraginkime visus savo pažįstamus tai padaryti. Atlikime tai kaip galima greičiau.

BŪKIME TRUMPI

Ilgų laiškų jiems rašyti nereikia, -- pakanka poros ar trijų sakinių laiškų. Senatoriui Fulbright laiškų turinys gali būti maždaug toks: -- My dear Senator: Please act speedily and favorably on the freedom resolutions concerning the Baltic States. I ask you kindly to expedite this legislation without further delay and to send it to the Senate for adoption. Thank you. Sincerely, (Parašas). Laiškai jam adresuotini: The Honorable J. William Fulbright, Senate Office Building, Washington, D. C. 20515.

Laiškučiai abiem sa-

vo senatoriams gali skambėti taip: -- My dear Senator: Please have talks with Senator Fulbright and all members of his Committee and urge them to expedite the Baltic States' freedom resolutions without further delay that are pending before the Foreign Relations Committee. The House acted on this legislation more than one year ago. Cannot the Senate do the same? Thank you. Sincerely, (Parašas). Visi, be abejo, žinomė, savo abiejų senatorių vardus ir pavardes. Laiškučiai jiems adresuotini: The Honorable (senatoriaus vardas ir pavardė), Senate Office Building, Washington, D. C. 20515.

NEPAMIRŠKIME SAVO "NAŠLĖS SKATIKO"

Dideli dalykai neatsiekiami tuščiomis kišenėmis. Visos tos akcijos pravedimas pareikalauja tūkstančių dolerių. Pasiųskime dar šiandien savo auką Rezoliucijoms Remti Komitetui, kurio adresas yra -- Post Office Box 77048, Los Angeles, California 90007.

Tikrai atsielsime laimėjimą, jei tik visi nuosirdžiai prie šio darbo prisidėsime.

IT.

Senatorius GEORGE MURPHY

LOS ANGELES, CALIF. -- "Ne visada senatorius Fulbright mūsų klausia. Atrodo, kad šį kartą, ypač kas liečia Pabaltijo kraštų laisvinimo reikalu rezoliucijas, senatorius Fulbright mūsų paklausys, ir dar šios sesijos metu pravesime vieną iš įneštų rezoliucijų Lietuvos, Latvijos ir Estijos bylos reikalu", -- taip šiomis dienomis kalbėjo Rezoliucijoms Remti Komiteto atstovams senatorius George Murphy (R., -Calif.) rezoliucijos (S. Con. Res. 35) autorius. Anot senatoriaus

Murphy, jis ir eilė kitų senatorių spaudžia mūsų reikalu senatorių Fulbright, Senatorius Murphy ragino visus pabaltiečius ir kitus laisvę mylinčius amerikiečius užversti senatorių Fulbright tūkstančiais telegramų ir laiškų.

NAUJI REZOLIUCIJŲ AUTORIAI

Šiomis dienomis senatorius Robert P. Griffin (R., -- Mich.) prisijungė kaip koautorius (Co sponsor) prie senatoriaus Dirksen įneštos rezoliucijos (S. Con. Res. 6), o senatorius Edward M. Kennedy (D., -- Mass.) prisijungė kaip koautorius prie senatoriaus Lausche įneštos rezoliucijos (S. Con. Res. 19). Iš viso turime dabar 10 įneštų Senate rezoliucijų, kurias kaip autorius ar koautorius (cosponsors) yra pasirašę 30 senatorių.

IT.

KORP! NEO-LITHUANIA STOVYKLA IR TARYBOS POSEDIS

Korp! Neo-Lithuania vasaros stovykla šiais metais įvyks nuo rugpiūčio 27 d. iki rugsėjo 5 d. CHRISTIANA LODGE, EDWARDSBURG, MICHIGAN.

Tai kolegoms žinoma, graži ir erdvi vieta su visais patogumais, sporto aikštėmis, motorlaiviais ir t.t.

Ten pat, rugsėjo 3 ir 4 dienomis, yra šaukiamas Korp! Neo-Lithuania Tarybos posėdis. Visi korporantai yra kviečiami kuo skaitlingiausiai dalyvauti.

Korp! Neo-Lithuania Vyr. Valdyba

LIETUVIŠKA VASARVIETĖ BANGA

CAPE CODE, MASS. GREAT MARSH ROAD, CENTERVILLE, MASS.

- Prie Atlanto vandenyno. Golfo srovės šildomo garšaus Craigville Beach.
 - Patogūs kambariai ir atskiri namukai, kur patiems galima gamintis valgi.
 - Skanūs lietuviški valgiai.
 - Grynas pušų oras ir rami vietovė poilsiui.
 - Svečiams be nuosavų automobilių -- transportacija į ir iš paplūdimio.
 - Šalia "Bangos" randasi ežeras su paplūdimiu. Žuvinimo mėgėjams yra laivelis.
- Norintieji puikiai praleisti atostogas prašomi su užsakytais kreiptis šiuo adresu:

A. Pakštys,
Box 188, Centerville,
Cape Cod, Mass.
Tel. (617) SP 5-4633.

Mano pavardė EDWARD LUCAS

Aš dirbu Schmidt'ui Clevelande

Sugrąžintas tuščias bonkas aš dedu ant puostos. Iš čia jos eina tovimui, sterilizavimui ir pripildymui su "one beautiful beer". Kai susitinku su bičiuliais ar nueinu į taverną ir matau žmones geriant Schmidt'o alų, didžiaujuos prisidėjęs prie tų bonkų atėjimo iki jų. Kiek pastebėjau, kas kart daugiau ir daugiau žmonių geria Schmidt'ą, nes iš tikrųjų bonkos nepaliauja riedėję.

one beautiful beer

C. SCHMIDT & SONS, INC., CLEVELAND, OHIO

ŪKINĖ BŪKLĖ...

(Atkelta iš 1 psl.)

turės pasitenkinti dabartiniu atlyginimu. Ar toks įstatymas sulaukys bendrą linkmę, tenka abejoti.

Šia proga galima trumpai paminėti ir Europos Bendrosios Rinkos susitarimą dėl žemės ūkio kainų ir jo įtaką prekybai su JAV.

Prancūzija yra didžiausias žemės ūkio produktų gamintoja tos ūkinės organizacijos rūmuose. Ji ir gamina pigiausiai. Tokiu būdu miltų užtvarų panaikinimas daugiausiai jai ir padės. Kainom išlaikyti bus sudarytas specialus fondas, į kurį Vokietija įmokės per 600 milijonų dolerių, tačiau jos ūkininkai, kuriems savikaina yra didesnė negu prancūzams, iš to fondo gaus subsidijų forma tik apie 300.000.000 dolerių, kita suma atiteks Prancūzijai.

Vokiečiai su tuo sutiko, reikalaudami, kad Prancūzija nusileistų derantis dėl prekybos santykių ir miltų su Amerika ir kitomis Europos šalimis. Mat, vokiečiai būkštauja, kad uždarius Bendrąją Rinką aukšta miltų užtvara amerikiečių žemės ūkio gaminiams, tie atsakys tuo pačiu Europos pramonės gaminiams ir nuo to daugiausiai nukentės vokiečiai. Prancūzai iš pradžių reikalavo, kad vaisiai, daržovės ir konservai būtų apsaugoti labai aukštais muitais nuo Amerikos konkurencijos. Galų gale europiečiai sutarė aukštais muitais apsaugoti tik savo vynu, pamidorus ir kai kurias konservų rūšis. Prancūzai pasirodė geriau moką derėtis už kitus savo partnerius, kurie posėdžiams baigiantis pavargo ir prancūzams padarius kai kurias aukščiausias nurodytas nuolaidas, nusileido. Tokiu būdu Prancūziją, V. Vokietiją, Italiją, Belgiją, Olandiją ir Luksemburgą nuo 1968 m. liepos 1 d. sujungs pilna miltų unija.

DIRVA

The Lithuanian Newspaper
Established 1915

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103
Telephone: 431-6344.

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.

Published every Mon., Wed., and Fri. except in case of
Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n
VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Dirva išeina:
pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais,
išskyrus šventes.

Redaguoja:

Jonas Čiuberkis ir Vytautas Gedgaudas

Redakcinė kolegija: P. Bastys, E. Čekienė, A. Laikūnas,
R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

ASMENS TEISIŲ IR VIEŠOSIOS TVARKOS PROBLEMOS

Praeitą kartą turėjome progos čia pastebėti, kad Amerikoje besiplečiančią betvarę lydi pastangos kuo plačiau apsaugoti asmens teises, vadovaujantis konstitucijos garantuotomis asmens laisvėmis. Ir taip išėjo, kad tų pastangų dėka susirūpinimo srovė teka apkalinto nusikaltėlio teisių apsaugos linkme, kai tuo tarpu įstatymų vykdymo priežiūros organai susiduria su vis didesnėmis problemomis.

Tuo klausimu plačiai pasisako Amerikos spauda ir nuomonės krypta į tą pusę, kurioje nuogastaujama, ar toji asmens teisių ir laisvių apsauga nenuėjo toliau, negu esamoji padėtis leidžia.

Newsweek magazinas pastebi, kad (teisinių srityje) gyvename tam tikrą pereinamąjį laikotarpį. Vystosi naujos pažiūros, tam tikras renesansas įstatymų vykdymo procedūroje. Įstatymų vykdymo problemos iškyla ne vien teismuose, jas svarsto, studijuoja, tiria įvairios filantropinės organizacijos ir vyriausybės agentūros. Vien Fordo fundacija yra paskyrusi 5 mil. dol. tokiems tyrimams. Ir ką gi, tų tyrimų rezultatai yra išryškėję ir tokie projektai, kaip, pvz., policijai paskyrimas dviejų pareigų: viena policijos dalis užsiimtų daugiau socialinių klausimų tvarkymu, kaip antai, mažamečių nusikaltimais, stambesnio pobūdžio nusikaltimų kvotų pravedimai ir t.t.; kita gi dalis užsiimtų tik t.v. "juodojo darbu", kaip susisiektų tvarkymu, katastrofų kvotų pravedimu... Naujomis idėjomis apipinamos ir tokios problemos, kaip narkotikų vartojimas, alkoholizmas, homoseksualizmas ir pan.

Iš viso, daugeliui persasi išvada, kad JAV Vyr. Teismas savo pastarojojo meto sprendimais kaip tik ir vadovaujasi daugiau to "teisinio renesanso" principais, visai neatsižvelgiant į tai, kokioje padėtyje bebūtų įvairių nusikaltimų šaknys, jų socialinės ir visuomenės išsiauklėjimo priežastys. Tai vyksta tuo metu, kada nuo 1958 metų nusikaltimų skaičius paaugo 6 kartus daugiau nei gyventojų prieauglis. Vien tik praėjusiais metais buvo įvykdyta 2.600.000 stambių

kriminalinių nusikaltimų, žinoma, nusikaltimu nelaikant rasines riaušes ir jų metu daromus nusikaltimus.

Laimė, yra teisinės srities autoritetai, kurie galvoja, kad "teisinio renesanso" linkme einama per greit ir per anksti. Visuomenė apamai dar nėra pasiekusi to lygio, kuris būtų naudingas siūlomai procedūrai vykdyti. Su tuo sutinka, nors ir mažumoje esanti, dalis Vyr. Teismo teisėjų. Pavyzdžiui to teismo teisėjas Harlan pareiškė, kad "toji doktrina numato ir neturi sankcijų. Tai reiškia, kad (nusikaltėlio) prisipažinimas nebelaikomas teisiniu įstatymų vykdymo priežiūros organų įrankiu". (Kaltinamasis, pagal naująjį Vyr. Teismo nutarimą, neprivalo atsakyti į policijos ar prokuratūros organų klausimus, kol akivaizdoje nėra jo teisinio patarėjo - advokato, nes atsakymas pats į klausimus, jis inkriminuotų save.)

FBI direktoriaus pavaduotojas C.D. De Loch sako: "Visiems, kurie siekia įstatymų vykdymo priežiūros organų teisių susiaurinimo, aš statau toki klausimą: kur gi kreipsitės savo asmens teisių apsaugojimo reikais, kai tų teisių apsaugos organai bus visiškai sunaikinti?" Tai klausimas, kelias visų padorių ir teisės prisilaikančių piliečių susirūpinimą, nes tai tikrai liečia ne tik kiekvieno asmens teisę, bet ir policijos moralę, bendruomeninio gyvenimo tvarką ir kiekvieno piliečio saugumą.

To "teisinio renesanso" pasekas jau dabar jaučia didesnių miestų gyventojai ir akylesnės krašto politinio bei bendruomeninio gyvenimo stebėtojai.

DAINŲ ŠVENTĖ IR FOTOGRAFAI...

Nors jau mėnuo praėjo po 3-sios Kanados ir JAV lietuvių Dainų Šventės, bet dvylikos tūkstančių lietuvių atminantys tebestovi įvairūs spūdžiai, pradedant gausiu išsimaudymu nuosavame prakatte ir baigiant

kompozitoriaus Broniaus Budrino kantatos galingais aidais.

Spaudoje dar plačiai rašoma apie šios tautinės demonstracijos pasisėkimą, trūkumus bei klaidas. Kai kas kritikuodamas Dainų Šventės programą ar repertuarą per daug kaltina rengėjus bei jų pagalbininkus dėl įvykusių nesklaidumų. Klysti yra natūralu ir tik tas neklysta, kas nedirba. Tačiau, kada iš praėitės klaidų nepasimokoma, tada tų pačių klaidų pakartojimas negali būti pateisinamas.

Apie įvykusius įvairius nesklaidumus jau buvo rašyta, tik noriu Dainų Šventės Rengimo Komitetui pastatyti klausimą: ar lietuviškos spaudos fotografai buvo reikalingi Dainų Šventėje?

Manau neklysiu tvirtindamas, kad šie spaudos darbai pasižventę (dirbą be honoraro) žmonės, ginkluoti foto aparatais, kaip ir kiti spaudos žmonės ginkluoti pieštukais, tikrai buvo ir visada bus reikalingi ne tik dainų šventėse, bet ir visame lietuviškos veiklos gyvenime!

Nepaslaptis, kad po kiekvieno svarbesnio lietuviškos veiklos įvykio dauguma rengėjų pasmerkiančiai kaltina fotografus ir kitus spaudos žmones, kad šie spaudai nepadarė ar nepasistuntė nuotraukų bei neparašė pagyrų pilnų straipsnių ar korespondencijų. Tačiau rengėjai, ne visada supranta tuos spaudos žmones pakviesti, suteikti informacijas ir privilegijas.

Po įvykusios Chicagoje Tautinių Šokių Šventės spaudoje pasirodė nemažai kaltinimų fotografams, kada jie, nesigalėdami prakaito ir vargo, stengėsi filmose užfiksuoti šią mūsų išeivijos tautinę demonstraciją, ir nuotraukomis pasauliui parodyti, kad lietuviai tebėra savo tautos tradicijų gerbėjai. Be to, tos nuotraukos, patekusios į išeivijos archyvus, ateities kartoms liudys, kaip jų tėvai ar tėvų tėvai mokėjo dirbti tautinį darbą.

Kad per daug fotografų, kurių daugumą sudarė mėgėjai, Tautinių Šokių Šventėje visur matėsi, buvo kalti tik rengėjai, nes jie tikrųjų spaudos fotografų nevertino ir neatžymėjo...

Turėdamas mintyje minėtos Tautinių Šokių Šventės įvykį su fotografais, buvau tikras, kad prieš mėnesį Chicagoje įvyksiančiame Pasaulio Jaunimo Kongrese ir 3-joje Dainų Šventėje nepasiskartos ir spaudos fotografai (ne mėgėjai) bus atžymėti ir turės jiems reikiamą laisvę.

Bent mėnesį prieš Jaunimo Kongresą ir Dainų Šventę laišku kreipiausi iš Kalifornijos į Jaunimo Kongreso ir Dainų Šventės rengimo komitetas, prašydamas informaciją apie spaudos fotografų traktavimą šiose šventėse. Po ilgo laukimo gavau atsakymus. Jaunimo Kongresui rengti komitetas sveikino mano žygį iš taip toli vykti į Jaunimo Kongresą ir pasiūlė man laisvą judėjimą. Dainų Šventės rengimo komitetas trumpai ir aiškiai atsakė, kad spaudos fotografams privilegijos nebus teikiamos! Gaives tokį atsakymą supratau, kad spaudos fotografai Dainų Šventėje nepageidaujami - nereikalingi!

Nežinrėdamas, kas su fotografais įvyks, apsiginklavęs kamermomis (be teleobjektyvų) į Dainų Šventę išvykau ir liepos 3 dieną, sūriame savo praktiškai mirkdamas, į ją patekau. Įėjus ir priartėjus prie scenos pirmą mintis buvo, ar kas iš Dainų Šventės rengėjų negriebs už prakaito permirkytos apykaklės ir neišmes iš vėsios salės į 98 laipsnių lauke esantį karštį! Kai pamačiau daugiau neperdrąsiai besijaučiančių fotografų, pasijutau drąsiau ir pradėjau vaikštinėti ieškodamas patogesnės vietos geresnių nuotraukų padarymui.

Tačiau, prieš pradėdam įvairių asmenybių pristatymą nerimaujančiai dvylikatūkstantinei publikai, lyg perkūnas iš giedro dangaus, per visus garbiakalbius pasigirdo stiprus vieno iš rengėjų balsas:

-- Pona! fotografai, prašau pasitraukti ir neužstoti publikai!

Betrūko sužukti: -- Pona! fotografai, prašau aplėisti salę, nes jūs nereikalingi!

Visiškai tokio fotografų linksnavimo būtų nereikėję, jei Dainų

Kelionė į saulę...

Vyt. Maželio nuotrauka

SOVIETŲ OKUPACIJA VOKIETIJOS FEDERALINĖJE RESPUBLIKOJE?

Stasys Lozoraitis

Žinoma, tokio sprendimo neturėjo minty krikščionių demokratų frakcijos Vokietijos parlamente pirmininkas Rainer Barzel, pareikšdamas neseniai New York'e, kad suvienytoje Vokietijoje Europos saugumo sistemos rėmuose būtų vietos ir Sovietų Sąjungos kariuomenei. Taip pat nėra abejonės, kad šis žymaus vokiečių politiko pareiškimas išplaukia iš teisėto noro ieškoti taikingų kelių Vokietijai suvienyti, t.y. sovietų okupuotajai Vokietijos zonai išlaisvinti. Ir vis dėlto tenka konstatuoti, kad sovietų kariuomenės buvimas Vokietijos teritorijoje R. Barzelio paminėtu atveju reikštų karinę okupaciją.

Einant tarptautine teise -- o taip pat politiniu atžvilgiu -- svetimos kariuomenės įvedimas į kitą valstybę grindžiamas arba sąjunga arba karinės okupacijos faktu. Pirmuoju atsitikimu turima reikalo su saugumo priemone, kurios sutartinai imasi dalyvaujančios sąjungoje valstybės prieš grėsiantį

joms bendrą pavojų. Tokios laisvai sutartos priemonės, pagrįstos Atlanto Pakto, pavyzdys yra svetimų sąjunginių kariuomenių dalinių buvimas Vokietijos Federalinėje Respublikoje ir kai kuriuose kituose Europos kraštuose apsaugoti jiems nuo sovietų agresijos. Tačiau suteikimas "vietos" sovietų kariuomenei suvienytoje Vokietijoje -- einant R. Barzelio pasiūlymo objektyvia interpretacija -- neturėtų nieko bendro su Vokietijos ir Sovietų Sąjungos apsauga prieš eventualų trečiųjų valstybių puolimą.

Tikrumoje sovietų kariuomenės suvienytoje Vokietijoje vienintelis uždavinys būtų garantuoti Sovietų Sąjungai nuo vokiečių puolimo eventualumo. Tokiu būdu raudonoji armija Vokietijoje turėtų būti laikoma ne sąjungine, bet okupacine kariuomene spėjamo prieš žemėje. Viena Vokietija atsidurtų tokioje pat padėtyje, kurioje šiandieną yra jos rytinė dalis. Pastaroji yra pagrįstai vadinama "sovietų okupuotąja zona", kadangi sovietai laiko joje savo kariuomenę apsiginti nuo tenykščių gyventojų laisvės siekių. Tokia pat logika ir teise einant suvienyta Vokietija, kurioje stovėtų raudonoji armija, būtų "sovietų okupuotoji Federalinė Respublika".

Bet tai yra eventualumas, kuris negali įvykti. Ir būtent, dėl tos paprastos priežasties, kad Vokietijos suvienijimas tebus galimas tada, kada sovietai nebegalės nei apie jį spręsti, nei laikyti savo kariuomenę Vokietijos teritorijoje ar iš viso už Rusijos sienų. Kas tačiau sukelia pagrįstos baimės, tai R. Barzelio pareiškimo politinis efektas, kuris yra neigiamas dviem atžvilgiais: sovietų pavergtųjų tautų laisvės ir Europos laisvosios dalies saugumo problemoms.

Kaip žinoma, Europos saugumo organizavimas yra labai rimtoje krizėje. Vakarų Europoje kyla ir jau pasireiškia politinės tos klaidos, kurios jau anksčiau buvo padarytos ir dabar vėl pakartotos.

L. Kančauskas
Los Angeles

gos. Ši mintis platinama nežiūrint to, kad sovietai nėra paliuosavę nei vieno kvadratinio kilometro jų pavergtuose kraštuose ir kad Maskvos politika, tiek viduje, tiek užsienio atžvilgiu, ir toliau remiama vyriausiu bolševikų revoliucijos įstatymu -- smurtu. Šitokiomis aplinkybėmis idėja -- suteikti Sovietų Sąjungai Europos saugumo sistemos garantės vaidmenį ir dargi paversti sovietų kariuomenei tos sistemos sargybą vokiečių teritorijoje (ant Reino krantų?), tokia idėja yra nepaprastai staigmena, didžiai kenksminga Europos moralinės atmosferos pataisymui.

Kartu -- kaip pasakytą -- ji skaudžiai paliečia sovietų užvaldytų tautų interesus. Visi smurto aktai, kuriuos sovietai yra padarę ir dabar tęsia tiesioginės ar netiesioginės okupacijos forma Centro ir Rytų Europoje, nuo Baltijos Valstybių ligi Balkanų, yra Makvos vyriausybės pristatomi neva kaip priemonės Sovietų Sąjungos saugumui užtikrinti. Tad kas sutinka prisiminti raudonąją armiją suvienytoje Vokietijoje, Europos saugumo sistemoje, tas tuo pačiu pripažįsta sovietams pagrindą palikti savo kariuomenę pavergtuose kraštuose, ir ne tik sovietų, bet dargi visos Europos saugumo sumetimais!

Iš viso, dabartinė raudona sukėlia įspūdį, kad Vakarų Vokietijoje esama palinkimo sukurti optimistinių iliuzijų apie sovietų Maginot liniją, kurios tariamoje priedangoje norima eiti prie karinio ir politinio nusięginklavimo. Viena tokių iliuzijų yra tezė, kad Sovietų Sąjunga besijaučianti Vokietijos grąsoma ir todėl turinti teisę gauti saugumo garantijų. Tai visiškai nepagrįsta klaidinga tezė. Ne sovietai reikalingi garantijų, bet laisvasis pasaulis -- prieš sovietus.

(Šis straipsnis tilpo šveicarų dienraštyje "Basler Nachrichten", kituose Šveicarijos ir Vokietijos dienraščiuose.)

AKIMIRKOS

BRONYS RAILA

LIŪTAS IR BLUSOS (2)

Mūsų tema per daug išsiplėstų, norint atsakyti į klausimą, kas rašytoje yra stilius. Itin metafizišką atsakymą kadai bandė duoti žymusis prancūzų rašytojas Stendhalis. "Stilius", aiškino jis, "tai reiškia pridėti tam tikrai minčiai visas aplinkybes, tinkamas sukelti pilnam efektui, kurį toji mintis turi sukelti". Tai rodytu, kad rašytojo stilius toli gražu nėra vien taisyklinga, sklandi ar ir puošni kalba, kaip daugelis esam įpratę galvoti.

Šia proga nesigilindami į stiliaus problemą plačiau, sutikime, kad rašto kokybės, pirmieji žingsniai vis dėlto prasideda nuo kalbos. O gero rašytojo kalboje paskui daugiau ar mažiau atsispindi jo individualybė, autentiško savaimingumo spalvos (vadinamasis "originalumas"), žodyno ir frazės kūrybinės kibirkštys. Šios pastarosios kartais gali pateisinti net jo gramatinius savaliavimus, - iš tikrųjų, kai jam pasiseka, kurdamos ir praturtindamos vadovalių taisyklėse sustingusių, mūsų kasdienybėje apdiliusių ir per daug dulkiną kalbą.

Truputį daugiau literatūrinės kultūros įgijęs skaitytojas tuoj atskirs savitą stilių, originalumą ir išraiškos aromata, pvz., Vydmno, Krėvės, Šeinaus, Žemaitės, Vienuolio, Savickio, Putino, Vaičiūliaičio, Dovydėno ar Katiliškio raštuose.

Bet nė vienas rašytojas nebus pateisintas už elementarių gramatikos taisyklių nemokėjimą, už rašybos ir semantikos "blusas", už sakinio šlubumą, minčių drumstumą ar žodyno skurdumą.

Mūsų pasiskondėjimai Gilaudos "Agonijos" stilistinėm puošmenom vis iš to paties "romano" trumpo skyrello dar nesibaigia. Tuo labiau, kad čia randame žinių ne tik apie Paleckį, bet dar apie Paleckienę ir kitas ponias.

Būsimą "prezidento" žmoną mūsų rašytojas apibūdina retogrizdiškumo sakiniais. Štai - "... Paleckienė visad geidė, kad jos vyras taptų kažkuo aukščiau vidutiniškumo... Paleckienė pajuto keistą nuojautą. Ji suvokė tą padėtį dar labai ribotai kaip

visuomenės grand mond pasikeitimą... Ir dar buvo maloniai aišku, kad naujame grand mond ji gali būti grand dame".

Deja, faktai čia daugiau nei abejotini, todėl ir norimo efekto negali sukelti. Tokia Paleckienės samprata "nonfiction" romane yra Gilaudos fikcija. Bendradarbiavęs "Naujam Žodyje" ir studentiškos jaunystės metais protarpiais dirbęs vieno kito Paleckio leidyklos laikraščio redakcijoje ("Dienoje", "Dienos Naujienose"), turėjau progos iš arti pažinti Paleckienę-Šimukėnaitę. Ji buvo jam gera ir ištikima žmona, vaikų augintoja, šeimininkė, be "aukščiau vidutiniškumo" fasonų ir kartais dar padėdavo vyrui smulkiais technikiniais darbais, kiek įstengdavo. Nei "grand mond", nei "grand dame" ambicijų niekada nerodė ir sunku prileisti, kad būtų rodžiusi net tom dienom, kada ir vištom apsisuka galvos.

Tačiau jei Gilauda yra ši klausimą geriau ištyręs ir net jei tai būtų tiesa, tai naudojant knygoje anuos būdingus prancūziškus žodžius sujuodais išryškinimais, bent reikėtų pasirūpinti juos taisyklingai parašyti. Šiaip jau rimtame ir "iš esmės" idėjiname veikale tai atrodo be galo diletantiška, jeigu ne stambiai barbariška.

Ir pagaliau, jei su Gilaudapradėsime sakyti "pajusti nuojautą", tai turbūt netrukus imsime rašyti - "skaudėti skausmą" ar "matyti pamatymą"...

Bet tegu dievai su tom grandamom, Grįžkime dar minutėlei prie "prezidento" tame pat skyrelyje.

Šalia kitų nuotykių, Paleckis tą dieną dar "pamatė tanketes, kai kur jos užgruvo ištisus kvartalus"...

Redaktoriai neabejojo, "kad ir naujoje padėtyje jis redaguos savo laikraštį"...

Tada jis keista lošiko išraiška "sustojo ties vabanc" (!)...

Vėliau Paleckis gana "pateistiškai" prašneko apie Lietuvos suverenumo išlaikymą naujose sąlygose"...

Jo laikraštis Laikas buvo ne kažkinas, nes tepajėgė "rytais

painformuoti į darbą skubančius valdininkus apie vakardienos vakaro įvykius"...

"Paleckis, žurnalistas iki kaulų smegenų"...

O to žurnalisto išvaizda? "10 val, ryte, kaip visad apsirengęs su rygtietiška elegancija, nuėjo į pakalnę"...

Nors tiesa, kad šneka moje kalboje lietuviai dažnai vartoja sustingusį posakį "ligi kaulo smegenų", bet tos rūšies posakiai nėra puošmena kūrybinėje grožinės literatūros kalboje, ypač kai jie išvirsta "iki kaulų smegenų". Bet už vis keisčiausia, kai Paleckis "ryte nuėjo į pakalnę", "kaip visad apsirengęs su rygtietiška elegancija"! Viena, niekad neteko girdėti apie kaž kokią specialią "rygtietišką eleganciją". Žinoma tik, kad Rygos latviai vyrai būdavo gerai nuagė ir dėvėjo gero pasiuvimo drabužius. Kauno vyrai šiuo atžvilgiu nebuvo atsilikę, tik mūsų tarpe gal kiek dažniau pasimaišydavo smulkesnio ūgio. Paleckis buvo geros figūros, aukštokas ir lieknas, bet kurti legendą apie jo apsirengimo elegantiškumą (tegu ir "rygtietišką") visiems jį geriau pažinusiems sukelia tik šypseną. Ypač Justo kelnės būdavo tai per siauros, tai per trumpos, ir apamai šis Gilaudos "Beau Brummell" priklausė labiau apšepusių kategorijai.

Be to, kam nėra per daug svetimų lietuvių kalbos dvasia, tas žino, kad galima ir patartina pažinusiems sukelti tik šypseną. Ypač Justo kelnės būdavo tai per siauros, tai per trumpos, ir apamai šis Gilaudos "Beau Brummell" priklausė labiau apšepusių kategorijai.

Kad skaitytojai nepradėtų žiovuliuoti, plačiau nebesigilinsiu į pacituotų posakių minties ir konstrukcijos spalvą, ypač į gramatiką. Bet jeigu kada "Gimtųjų Kalbos" žurnalas smulkiau pasisakytų apie gimtosios lietuvių kalbos nuomarių mūsų "nonfiction" romanuose, tikrai būtų ne pro šalį.

Pabaigai (ir vis iš to paties knygos skyrello) galėtų būti įdomus ir savotiškas autoriaus požiūris į vieną kitą politiškai ideologinę problemą. Tai jau

daugiau ne formos, bet jo galvoje "stilius".

Keliose knygos vietose jis dirbtiniausiai veda paralelę tarp 1940 m. birželio įvykių Lietuvoje ir Didžiosios Prancūzų Revoliucijos, tarp prezidento Smetonos bėgimo iš Lietuvos ir karaliaus Liudviko XVI bėgimo iš Prancūzijos, kurį, žinoma, jis visur vadina - "Liudoviku XIV"! O kai Kaune Dekanozovas perėmė valdžią, sovietų Pasiuntinybės langai buvo apšviesti kiaušų naktį, ištisą parą nesiliovė automobilių judėjimas, keistų žmogystų būrys stoviniavo prie rėkdavo sveikinimus, tai Gilaudai atrodo, kad - "Kaunas visa savo nuotakų esme išgyveno prancūzų revoliucijos pirmosios dienos įtampą, kai puolamojo ir puolančiojo instinktai atrodė pavydingu klasinės kovos reiškiniumi. Tą interregnumo chaosą Karolis Marksas pavadino klasių kova. Jos gemalai pasirodė jau birželio 16 dieną Kaune"...

Kiek daug didelių idėjų ir dar daugiau minčių chaoso! Sunku išmatyti "visą esminį panašumą" tarp prancūzų revoliucijos, kuri buvo jų pačių taautos vidujinė kova dėl socialinių ir ideologinių priežasčių, ir padėties Kaune, kurią staiga sudarė svetimio krašto kariuomenės užplūdimas. Prancūzų revoliucijos kilmė ir raida buvo labai sudėtinga ir turtinga savo socialiniais, idėjiniais bei politiniais 18-jo amžiaus podirviais, tuo tarpu kai bolševikinė Lietuvos okupacija buvo nekomplikuotas, paprasčiausias ir aiškus raudonojo Kremliaus nuogo imperializmo aktas. Lietuviški klasių kovos daug ryškesnių reiškinijų pas mus nekartą yra rodęsi gerokai prieš birželio 16 dieną, - ir kaip tik tą dieną Kaune nebuvo jokios klasių kovos, o tik būsimo okupanto pakalikų ir savo valstybinės laisvės išdavikų džiugavimas.

Ir jau yra visiškas burbulio perpūtimas sakyti, kad tokį "interregnumo chaosą" su "puolamojo ir puolančiojo instinktais" Marksas vadino klasių kova. Markso socialiekomoninių studijų išvada ir klasių kovos idėja buvo daug gilesnė, beveik visai kita. Marksizmo specialistas Dr. P. Grigaitis, jei nepatingėtų lengvai citatom galėtų išreikšti Gilaudos svaiojimus, o ir aš, profanas, bėdos prispirtas, gal dar pajėgiau.

Šiais laikais, kovojant prieš rusiškų leninistų, kurie mėgsta ir Markso atsišaukti, tokių

smulkmeniškų minties blusų tikrai nevertėtų priveisti nei Markso barzoje, nei litūto uodegoje.

Man labai gaila, kad buvau priverstas skaitytojus gaišinti ir pats gaišti laiką blusinėto verslu. O privertė Gilaudos minėtų pareiškimų arogantiškumas, švelniau sakant - jo narciziška meilė savo talentui, per kilnus išdidumas ir drąsa. Ir nebe aš vienas tokias blusas gaudžiau. "Europos Lietuvis" recenzentas, neseniai rašydamas apie vėliausią laureatų klaidą Gilaudos romaną "Delfino ženkle", liūdnai šypsodamasis, taip pat išcitavo keliolika to naujo romano pasibaisėtinų sakinių ir keistos kalbos pavyzdžių.

Sakysim, tokius: -

"Gatvelė gulėjo žemai, o mes gyvenome antrame aukšte"... Arba: "Kas kad jos atvirukai su tais vaizdais, kurie man pakyrėjo, nes pažįstu juos, kol atsimenu save, tai buvo mūsų gyvenimo stilius"... Arba net: "Tavyje kndikis, o aš stoviu šone, kaip paskutinis kvailys". Tikrai, kas kitas ir begalėtų šone stovėti, kai "tavyje kndikis"...

Daugelis sutiks, kad Jurgio Gilaudos draugiški konkursiniai pasisekimai labai malonūs, didžiai vaisingi. Bet jo stilistinės bėdos visur tos pačios, jo kūrybos kalbinė dalis, kaip matom, vis labai ligota, ir net, atrodo, eina skurdyn. Deja, kaip ir dažno iš mūsų, svetimų kalbų jūrose ilgai begyvenant.

Tad užbaigdamas blusinėjimą norėčiau labai draugiškai ir nuoširdžiai pasisakyti: -

- Brangus ir mielas laureate! Tikiu jūsų gerai tolstojiškais norais, žinau apie jūsų

darbštumą, platų apsisikaitymą ir bendrą inteligenciją. Visada iš solidarumo guldysiu galvą už losangelietį, kuris savo knyginių rungtynių pergalėmis yra mūsų miesto puošmena ir kone permanentinis laurų vainikas. Bet "Agonija" dar nėra romanas ir apamai net nėra grožinės literatūros veikalas. Jeigu to siekėte, tai šį kartą "praplanavote" pro šalį. Maniau, kad savo knyga pavadindamas romanu, norėjote tik pajauokauti... Tokiais sakiniais, kurių tik dalį ir tik iš vieno knygos skyrello čia pavyzdžiais pacitavau, parašyti nors truputį vertingesnio romano negalima. Sujaukti, makaroniški, netaisyklingi, skurdūs sakiniai su gramatikos, rašybos ir minčių klaidomis net ir reportažinėms knygos nepadarytų kiekaukštesnės literatūrinės kultūros veikalu. Sveikų kūrybinių ambicijų autoriai dabartinės pažangos laikais taip nerašo nei "fiction", nei "nonfiction" romanų.

Liūtas, neginčysim, yra stiprus, gražus, galingas visų žvėrių karalius.

Bet kai uodegoje prisiveisia tikrai per daug blusų, - jos, tos smulkios biarybėlės, užgraužia net ir liūtą. Jis tada eina piktyn, ir maura, ir kasosi į uolas, ir į šonus daužosi, ir net "stovi šone, kaip paskutinis kvailys".

Ir nors vaidina žvėrių karalių, nors kalambūriškai tebesivadina liūtu, bet jo karališka kas vaizdas tada blanksta ir žvėrių imperijos silpnųjų pavaldinių baimė slūgsta. Koks ten tau be liūtas, jeigu blusų apsėstas...

4

1 1/2 %

We Invite Your Savings

DIVIDEND CHECKS MAILED
QUARTERLY ON INVESTMENT
SAVINGS ACCOUNTS

ST.
ANTHONY

SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
Joseph F. Gribas, Exec. Secy.
1447 SO. 49th CT. ● CICERO, ILLINOIS 60650
HOURS: MON. 9-8; TUES., THUR., FRI. 9-5; SAT. 9-7; WED. CLOSED
PHONE 656-6330

RAUDONASIS TERORAS

ARBA KAS ĮVYKO 1989 METAIS...

Istorikas Max Laugham, vietoj nagrinėjęs praeities įvykius, bandė įsivaizduoti būsimuosius. Tai ne science-fiction, bet tikrai political-fiction. Štai kas, Laugham žodžiais, galėtų įvykti 1989 metais...

Milžiniškame Europos aerodrome Eurovol I, kuris buvo pastatytas netoli Beauce 1975 metais, transkontinentinis lėktuvas Concorde-Gamma stovėjo paruoštas skridimui.

Marco Rovarelli, su kitais keleiviais ėjęs prie lėktuvo, išgirdo klausiant:

-- Jūs skrendate į Pekiną?

Šalia jo ėjo jauna moteris apsilvikiusi juodu odiniu apsiaustu. Marco pastebėjo, kad ji buvo graži.

-- Taip, aš skrendu į Pekiną.

Ji nusišypsojo.

-- Aš taip pat.

-- Malonu, -- atsakė Marco neutraliu balsu, nenorėdamas leistis į pažintį.

Senas nepasitikėjimo jausmas pabudo ir jis paskubino žingsnius prie keltuvo, kuriuo keleiviai kėlėsi į viršutinį lėktuvo aukštą. Bet nepažįstamoji neatsiliko.

-- Aš jus atpažinau. Mes matėmės paskutiniajame ICR kongrese.

-- Apsirinkate, -- trumpai atsakė Marco -- Aš nieko nežinau apie ICR. Aš esu inžinierius ir vadinaus Pietro Martini.

Seniau, pagalvojo Marco, Silisensio šnipai būdavo gabesni. Jis nuskubėjo užimti vietą, kurią jam nurodė lėktuvo palydovė. Jis jautėsi pavargęs ir norėjo greičiau užmigti.

Jis buvo ICR (Internationale Communiste Revolutionnaire) Kinijos įtakoj esančios galinčiausios pasaulio revoliucinės organizacijos svarbiausio agento Romoje. Jau šeštą kartą jis skrido į Pekiną nuo 1967 metų, kai Italijoje, išmestas iš kompartijos narių, suorganizavo studentų revoliucinį sąjūdį. Dabar jam buvo 42 metai ir paskutiniu

laiku dažnai sau statydavo klausimus dėl ICR uždavinių. Bet gal tai darė iš nuovargio...

Tebebūdamas atsilošęs giliame fotelyje, jis pramerkė akis. Jauna moteris sėdėjo šalia jo. -- Kas jūs esate? -- paklausė jis, matydamas, kad jam nepavyks jos nusikratyti.

-- Aš vadinaus Anne Villemur, -- pasakė ji ir nusiėmusi skarelę papurtė garbanas. -- Bet labiau aš žinoma Anne Michel vardu. Tai mano karo vardas...

Anne Michel? Marco pakilo kėdėje, kad geriau galėtų į ją pasižiūrėti. Aišku, tai buvo ji, ICR Prancūzijos sekcijos atstovė.

Visi ICR biuro nariai buvo išskiesti į Pekiną atšvęsti Mao Tse-tungo mirties dvidešimtmetį, žuvusio per atentatą 1969 metais. Bet tai buvo tik oficialus pretekstas.

Amerikos prezidentas Mackhale, Sovietų Rusijos galva Aleksejivič Pavlenko ir Europos konfederacijos prezidentas Frederic Lasch savo slaptųjų agentų buvo išpėti, kad Pekine bus priimti labai svarbūs nutarimai. Nuo 1982 m. krizės, kai Peru pasidarė liaudies respublika Pekino įtakoje ir Pietų Afrikoje prasidėjo ginkluotas kiniečių remiamas sukilimas, buvo laukiama didelio sukrėtimo.

Lėktuvas Concorde-Gamma nusileido be mažiausios vibracijos ir triukšmo. Marco išlipo kartu su Anne, išimaisdami į keleivių tarpą, kurie kalbėjo angliškai, vokiškai, itališkai, prancūziškai, kiniškai. Lauke šaltas vėjas atsimušė į jų veidus. Netoli lėktuvo laukė didelis juodas automobilis. Už kelių šimtų metrų matėsi milžiniški Pekino aerodromo rūmai, virš kurių švietė penkiakampė raudona žvaigždė.

Prie automobilio stovėjusiai jaunai moteriai su gėlių puokšte storas kinietis davė ženklą prisitarti prie Anne ir Marco.

-- Aš esu sujaudinta, -- sušnibždėjo Anne. -- Pirmą kartą čia atvykstu. Jūs žinote...

Marco jau seniai nebesijaudino. Jo sąžinė buvo nerami.

-- Kinijos komunistų partija laiminga priimti Kinijos liaudies respublikos sostinėje revoliu-

cinės Europos atstovus, -- pasakė prancūziškai storas kinietis nusilenkdamas ir Anne išraudusiais veidais priėmė gėles.

Lydimi dviejų motociklistų jie nuvažiavo Pekino link. Pakely kas penktam kilometre stovėjo "nusipelnusiam Kinijos tautos sūnui" milžiniškos marmuro statulos.

-- Tai labai išpūdinga, -- pasakė Anne negalėdama atsistebėti.

-- Lygiai kaip Egipto faraonų laikais -- sumurmėjo Marco.

Anne pasižiūrėjo į jį nustebusi. Dabar jie važiavo per pramoninį priemiestį. Visi namai ir fabrikai viršų turėjo raudonas žvaigždes. Gatvės buvo pilnos tvarkingai ir greitai judančių žmonių. Visur buvo nurodytos ėjimo kryptys ir niekas nėjo priešinga linkme.

Automobilis sustojo prie Revoliucijos Rūmų. Tai buvo tikra stiklo piramidė. Jie buvo įvesti šviesion salėn, kur rytoj įvyks ICR kongresas. Kairėje tribūnų buvo keltuvai vedą tiesiai į atstovų apartamentus.

-- Mes leidžiamės žemyn penkis šimtus metrų, -- pasididžiudamas pasakė kinietis.

Jie sustojo penktame požemyje. Čia švietė melsva šviesa. Baltai apsirengę kiniečiai koridoriuje vaikščiojo greitais žingsniais.

-- Jūs turite viską vietoje, -- pasakė vertėjas kinietis. -- Čia jūs rasite revoliucijos muziejų, kino teatrą ir folklorinius vaidinimus.

Priešais buvo aikštelė su dirbtinu sodu ir fontanu. Kitoj pusėj marmuriniame fasade spindėjo užrašas: ICR.

-- Jūs čia gyvensite -- pasakė kinietis.

-- O jei mes norėsime išeiti į Pekiną? -- paklausė Marco.

-- Tas programoj nenumatyta.

-- Ar mes turėsime gyventi kartu? -- paklausė jis rodydamas į Anne.

-- Taip, drauge, -- sausai atsakė kinietis, paduodamas jam raktą.

Anne nuleido galvą kiek gėdindamasi.

-- Aš nemėgstu būti palaidotas vienas, -- sumurmėjo Marco.

(Bus daugiau)

VYT. ALANTAS ŠVENTARAGIS

Ištrauka iš XIII amž. kronikos

Tarp kunigo vaikų ir Sėlio užsimezgė savotiška bičiulystė. Vaikams pasirodžius girninėje Sėlio rūstus veidas nušvisdavo, ir jis šypsodavosi jiems, blykčiodamas savo baltais stipriais dantimis. Prieš eidami girninėn, jie užbėgdavo į virtuvę ir, nučiuopę riešutų, vaisių ar šiaip kokių skanėstų, nunešdavo belaisviui. Kartais Mirga išbėgdavo į pamiškį pauogauti ir, paslėpusi kraitelę po priekyštėliu, išmukdavo girninėn. Ji sakydavo Šventaragiui, kad jai esą labai gaila to belaisvio. Kai kartą girninės prievaizdas užsimojo Sėliui tvoti per nugarą žalginę už tai, kad jis per ilgai užsispokojo į vaikus, Mirga jį užstojo išskėstomis rankomis, piktai sušukdama:

-- Neliesk jo!

Prievaizdas pasitraukė niurnėdamas, o Sėlis dėliojo kryžmus ženklus sau ant krūtinės ir Mirgai ant galvos ir vis kažką mūrmėjo, pakeldamas akis į lubas.

Vaikai pastebėjo, kad retuomiais į girninę įsmunka ir jų motinos patikėtinė Sedula. Jie nusprendė, kad, matyt, ir Sedula turėjo savo paslaptį ir niekam apie nieką nesakė, juo labiau, kad jie pasijuto esą saugesni, turėdami sąjungininku suaugusį žmogų.

Vieną naktį Sėlis dingo. Rytą visa pilis sukilo ant kojų, buvo išgriozti visi kampai ir užkampai, bet niekur nieko nerasta, tartum belaisvis būtų išgaravęs ore. Niekam netilpo galvoje mintis, kaip jis įmanė nusidaužti nuo kojų grandinės, atsirakinti vienutės duris ir perlpti per abi pylimo sienas, nepastebėtas sargybinių. Tik tada mįslė ėmė aiškėti, kai buvo pasigesta ir Sedulos...

Švarnas tuojuo pasiėmė keletą vyrų ir šunų ir išjojo vytis bėglių į šiaurę. Virpša su kitu būriu išjojo į rytus. Praėjo pora nekantraus laukimo ir nerimo dienų. Kunigas Sugintas, o galop ir visi pilėnai labai gerai suprato, kokią nelaimę gali užtraukti visai Padysnio šaliai Sėlio pabėgimas. Kalvijočiai, nėra abejonės, nepraleistų progos suruošti keršto žygi į Lietuvą, o Sėlis būtų jiems labai geras vadovas. Tačiau tas nerimas atslūgo, kai į trečią dieną Švarnas grįžo su abiem bėgliais. Sėlį jis parsivedė surištomis užpakalyje rankomis ir užmesta kilpa ant kaklo, o Sedulą turėjo jote parjodinti, nes ji buvo susižeidusi koją.

Kunigo sprendimas buvo trumpas: Sėlį pakarti, o Sedulą išstremti į Vergyną, -- taip kartais pilėnai vadindavo Papilį. Susirinkę kieme pilėnai priitariamai mūrmėjo, linkčiodami galvas: valdovo sprendimas buvo teisingas...

Sedula tuojuo buvo nujodinta į Papilį, bet kai sargybiniai griebėsi Sėlį vesti girion karti, Mirga staiga šoko priešakin ir, užstodama belaisvį išskėstomis rankomis, sušuko:

-- Tėveli, dovanok jam gyvybę!

Staiga kieme stoji didelė tyła. Dar niekad pilėnai nebuvo matę, kad paties kunigo vaikas maldautų dovanoti gyvybę kraugerui priešui. Tai buvo ne tik nelaukta ir netikėta, bet tiesiog nesuprantama.

-- Tėveli, dovanok jam gyvybę! -- kartojo maža mergaitė su ašaromis akyse.

-- Kad jis vėl mėgintų bėgti ir užtrauktų ant mūsų galvų didelį vargą? Kad duotų kitiems vergams ir belaisviams neklusnumo pavyzdį? -- pasakė rūščiai kunigas Sugintas. -- Atveskite man mergaitę!

Bet kai tarnaitės artinosi prie Mirgos, staiga šalia jos atsirado ir Šventaragis.

-- Nelieskite jos! -- mostelėjo jis ranka įsakmiai.

-- Va, dar vienas didvyris atsirado! -- pašaipiai mūrmelėjo Švarnas. Aplink stovį vyrai tyliai nusijuokė.

Tarnai sumišę žvilgčiojo į kunigą ir jo vaikus ir nežinojo, ką daryti. Tuomet pats Sugintas prisiartinio ir paėmė Mirgą ant rankų. Mergaitę apsikabino tėvui aplink kaklą gailiai kūkčiodama.

-- Tėveli, dovanok jam gyvybę, -- šnibždėjo ji jam į ausį, suvilgydama jo veidą ašaromis. Kunigas Sugintas teturėjo vieną dukterį. Visi žinojo jį esant kietą ir teisingą valdovą, bet jis nė pats negalėjo susivokti, kodėl kartais jo kietybė suduždavo į dukters silpnybę. Jis jautė aplink savo kaklą Mirgos švelnias rankutes, jo glėbyje kūkčiojo jos gležnas kūnelis, ir rūsiaute rūsiauto pats ant savęs, kad neturi pakankamai valios ją atplėšti nuo savęs ir atiduoti moterims. Jam buvo gėda prieš patį save ir prieš savo valdinius, kurių vieni smalsavo, kiti nekantravo, nesulaukdamai jo galutinio sprendimo. Niekas nekreipė dėmesio į Sėlį, kuris pasimetusiomis ir kartu viltingomis akimis klaidžiojo nuo Mirgos ant Šventaragio, negebėdamas suprasti, kodėl tie vaikai kovoja dėl jo gyvybės ir kodėl valdovas delsia. Juk jie stambeldžia, juk jie nepažįsta tikrojo Dievo, juk jie laukiniai ir savo priešus auškoja savo dievams, -- taip jį mokė jo šventikai...

(Bus daugiau)

Rako stovyklavietėje išskylavusiems chigagiečiams jūrų skautams po žodžio mazgelius užriša E. Korzonas, Vl. Vijeikis ir V. Rupinskas.

LITUANICOS TUNTO STOVYKLOJE

Chigagos Lituanicos tunto jūrų skautai ir jūrų budžiai ilgai laukė vasaros stovyklos, besiruošdami irklavimui ir buriavimui Rako stovyklavietės ežere. Naujai įsigyta keturirklė valtis žvilgėjo, burlaivis "Vėtra" iš tolo švietė savo baltais dažais.

Algimanto laivo vyrams greitai prabėjo pirmoji savaitė bestatant prieplauką, maudyklos lieptus, tvarkant rajoną, puošiant palapinių "darželius" ir padedant tunto adjutantui kasti laiprus ežero šlaite.

Iškilmingasis savaitgalis atskubėjo kartu su daugybe svečių iš Chigagos, atnešdamas į stovyklą ir Juodkrantės tunto jūrų skautes su savomis baidarėmis. Atkeliavo ir vyresnė

ji broliai LSB vyr. skautininkas Br. Juodelis, LSB Jūrų Skautų Skyriaus ved. V. Rupinskas, ir vyriausias LSS vadovas -- Tarybos Pirmininkas E. Korzonas, senas jūros skautas, Lietuvoje buvęs LSB Jūrų Skautų Skyriaus vedėju.

Po daugybės iškilmių sekma-dienio priešpiečiame stovyklos rajone, jūrų skautų ir jūrų skaučių laukė ežeras su jūrų skautų žodžio ir Neptūno karalystėje žuvusių pagerbimas, tuo paminint ir 33 metų sukaktį nuo "Budžio" sudužimo ir pirmųjų jūrų skautų žuvimo.

Su "Lituanicos" tunto vėliava atžygiavusių jūrų skautų Algimanto laivą ežero prieplaukoje laukė buriavimui paruošta "Vėtra"

su jūrų skaučių nupintu ažuolo lapų vainiku.

-- Algimanto laivas eilėn stoki skambėjo laivo vado ps. J. Šalčinio komanda ir penkiolika jūrų skautų grupė išsitiesė ežero pakrantėje.

-- Jūrų skautų žodį salietu gerbk! -- ir "Delfinų" valties vyrai: A. Jonušas, B. Mažeika, A. Regis, R. Vidžiūnas, G. Če-

Šiluvos koplyčia lankytojams jau atidaryta

Liepos mėn. 29 dieną vyskupas Vincentas Brizgys su prelatu J. Balkūnu, kun. V. Budrecku, kun. Pugevičium, V. Mamaičiu, A. Vasaičiu ir svečiu kunigu iš Argentinos, drauge dalyvaujant ir Washingtono Marijos šventovės viršininkui prelatui Grady atvyko apžiūrėti jau beveik užbaigtą Šiluvos koplyčią. Po to ji buvo atidaryta ir gausiems katedros lankytojams.

Kokia gi yra ta mūsų ilgai laukta koplyčia?

Šviesi. Didinga. Graži.

Virš altoriaus skulptoriaus Košubos projektuota balta Šiluvos Marija su kūdikėliu rankose. Už Marijos išgaubta siena viduje išpuošta aukso mozaikomis. Toliau fonas pereina į vaivorykštės spalvas nuogelsvos ligi mėlynos su žvaigždėmis. Viršuje užrašas: "Mary console the children of land sprinkled with blood and tears". Ant altoriaus marmuro auksu užrašyta: "Our Lady of Siluva 1608". Apačioje daugtamsių kryžių primenančių Kryžių Kalną Lietuvoje.

Ant šoninių sienų Jonyno suprojektuoti didžiuliai mozaika išpildyti paneliai. Kairiajame šone atvaizduota lietuvių tautos kova už laisvę ir tikėjimą. Jame dominuoja dievdirbių stiliaus Rūpintojėlis. Pavaizduota Rimšos Vargo Mokykla -- motina prie ratelio mokinanti vaiką skaityti. Vorkutos vergų stovykloje požeminėje šachtoje laikomos mišios. Medinės lietuviškos bažnyčios su varpinėmis. Kražių bažnyčia ir t.t. Viršuje užrašas: "Apsaugok Aukščiausias tą mylimą šalį". Dešinėje sienoje taip pat Jonyno suprojektuota mozaika, vaizduojanti Lietuvos didybę, jos istoriją. Čia dominuoja Šv. Kazimieras,

pėnas, P. Skvirblys ir "Pingvinų" valties jūrų jūnais P. Šalčinai davė jūrų skauto žodį.

Žodį davusiems kaklaraiščius užrišo iškilminge dalyvavęs LSS Tarybos pirmin. E. Korzonas, Gerojo darbo mazgelius užrišo "Tauro" stovyklos viršininkas Vl. Vijeikis, o Tėvynės mazgelį užrišo V. Rupinskas. Davusius žodį pasveikino E. Korzonas, Br. Juodelis ir jūrų skautės, į naujai gauto kaklaraiščio mazgą įsegdamos po ežero lėlijos lapelį. Įžodyje dalyvavo ir Juodkrantės jūrų skaučių tunto tuntininkė Zida Dudenienė.

Antrąją iškilmių dalį pradėjo "Vėtros" kapitonas R. Kunstmanas, pakviesdamas buriuoti visus žodį naujai davusius ir jūrų skaučių tunto atstovę gintarę G. Pagirytę. Pakėlusį burę "Vėtra" nutolo nuo prieplaukos lydimą irklinės valties ir dviejų dviviečių jūrų skaučių baidarių.

Kai ratą apsukusi "Vėtra" plaukė pro prieplauką, -- nuskaubė komanda:

-- Žuvusius salietu gerbk! Vainiką leisk! -- ir sunkus vainikas nunerė į ežero gelmes.

Prabėgo ir antroji savaitė stovykloje besikambant juokui ir dainoms. Brolijos jūrų skautų eilės vėl sustiprėjo dvasia ir patyrimu.

K. Naras

PLANINGAS TAUPYMAS moka gerus dividendus

PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN!

- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokam visas pašto persiuntimo išlaidas.

4½%

Dabartinis dividendas išmokamas du kart per metus.

MUTUAL Federal SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

Pirmadienį, antradienį ir penktadienį nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų.
Ketvirtadienį nuo 9 val. ryto iki 8 v. val.
Šeštadienį nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų.
Traditioniniai uždaryti vienas diena.

Chartered and Supervised by the United States Government
2212 W. CERMACK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS
Phone Virginia 7-7747 John J. Kazanietz, Pres.
AUTOMOBILIAMS VIETA GRETA MŪSŲ ĮSTAIGOS

PETKUS

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6
CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9
TRYŠ MODERNIOS KOPLYČIOS

Liepos 16 d. Literatūra ir Menas paskelbė, kad Vagos leidykla Vilniuje (Valstybinė grožinės literatūros leidykla) pradės leisti Lituanistinę Biblioteką. Tai turi būti daugiausia senųjų raštų serija. Tam tikrais atvejais tie raštai bus spausdinami dviem tekstais: originaline rašyba arba kalba, ir dabartine rašyba arba išversti dabartine rašomąja lietuvių kalba.

(ELT)

HELP WANTED MALE

MEDICAL
TECHNOLOGIST

A.S.C.P. Registered
320 bed hospital in a university city. New laboratory facilities. Tuition reimbursement plan. Excellent benefits. Highly competitive starting salary. Visit us at our expense. Write or phone collect: Personnel Department
ST. LAWRENCE HOSPITAL
Lansing, Michigan
(81-84)

JOURNEYMEN
DIE MAKERS
DIE REPAIRMEN
on PROGRESSIVE DIES.
Growing company. Good wages & benefits.
Ask for Mr. KOŁODICA
WARREN FASTENER
80 NORTH ROSE
MT. CLEMENS, MICH.
293-8520
(83-85)

WANTED AT ONCE
JOURNEYMEN
or 1ST CLASS SKILLED
GRINDER HANDS.
I.D. OD, SURFACE.
MILL HANDS.
Top rates, steady days, benefits.
SELECTOR SPLINE PRODUCTS CO.
9330 Milner Detroit, Mich.
WA 3-1750
(83-89)

JOURNEYMAN
or 1ST CLASS SKILLED
SET UP MAN
For 5 SPINDLE W & S
Must be experienced. All benefits top rates. Long program. Day shift.
AGGRESSIVE MFG. CO.
3323 Jerome Detroit, Mich.
TW 1-7320
(83-92)

WANTED
JOURNEYMEN
Mill Hands
Surface Grinders
External Grinders
Jig Grinder
Electrician
Experienced journeymen on Gauge work. Steady work. Top wages, fringe benefits. Days.
Freeland Gauge Co.
13300 FOLEY
DETROIT, MICH.
(83-90)

Mask Makers (3)

Capable of working with nickel electroforms. Steady work. Must be willing to work overtime.

International Masking & Engineering Corporation
6536 JACKSON RD.
ANN ARBOR, MICH.
313 — 761-1030
(83-88)

WANTED
JOURNEYMEN
OR
EXPERIENCED
TORSION MACHINE
SET UP MEN.
Steady work. Excellent pay. All fringe benefits.
Call 312 — PR 6-6611
(81-90)

FITTERS

want top men for large steel fabricating shop with 7 year history of unlimited overtime with no layoffs.

PROFIT SHARING
BLUE CROSS-HOSP.
7-PAID HOLIDAYS
20hrs. paid vacation after 6 mos.
40 hrs. paid vacation after 1 year.
80 hrs. paid vacation after 3 year.
Vacation seniority starts with date of employment.

J & J BURNING CO.
24622 Mound Rd., Warren, Mich.
(81-87)

WANTED
1ST CLASS SKILLED
TURRET LATHE OPERATORS
GRINDERS O.D. I.D. OPERATORS
DAY WORK
Steady work. You receive A-1 working conditions, excellent hourly rate, cost of living, 9 paid holidays, paid vacations, company paid insurance, overtime hours & pension plan.
C. M. SMILLIE CO.
1100 Woodward Heights
Ferndale, Mich.
JO 4-6060
(82-88)

ROLLING MACHINE
OPERATOR
ROLLING MACHINE
SET UP MAN

KEYSTON METAL
MOULDING
16410 Stephens Drive
East Detroit, Mich.
(84-91)

Privalomas pradinis mokymas

Lietuvoje turi daug spragų...

Privalomas septynerių, o pastaruoju metu jau aštuonerių metų mokymasis Lietuvoje stengiamasi įgyvendinti jau apie 20 metų. Bolševikinė valdžia tuo didžiulį jasi ir dažnai stengiasi įtikinti, kad tas užsimojimas esąs kone visur šimtu nuosimčių įgyvendintas.

DETROIT

PASIKEITĖ
PIRMINKAS

Agr. A. Musteikiui pasitraukus iš Balso 76 sk. pirmininko pareigų ir valdybos, liepos 24 d. valdybos posėdyje pirminku išrinktas K. Jurgutis.

A. Musteikio pasitraukimą Balso 76-to skyriaus valdyba labai apgailestauja, kviesdama jį ir toliau pasilikti Balso kilnių šalpos darbų rėmėjų ir talkininkų eilėse.

M & F HELP WANTED

WANTED GOOD TEACHERS
Small southern Michigan town. Modern Buildings, good working conditions. Starting salary B.A. \$5300; M.A. \$5620. 6 years credit for previous teaching experience or military service. Husband and wife teams welcome.

The following positions are open.

- ★ One High School Math.
- ★ One Physics and Math.
- ★ One First Grade.
- ★ One Third Grade.
- ★ One Elementary and Junior High Art.
- ★ One Elementary Principal.
- ★ Three Remedial Reading.
- ★ One Fifth Grade.

If interested write immediately: Wm. J. French, Principal, Bronson Community School, Bronson, Michigan. Phone 517-369-2815 or 369-4042. (83-84)

LABORATORY TECHNOLOGIST — male or female, 60 bed general hospital, north central Michigan city 8000. Salary open. Good benefits and Retirement plan. Contact Administrator, Community Hospital, Big Rapids, Michigan. (8288)

F E M A L E

REGISTERED
NURSES

Required September 1, 1966 for 50 bed Auxiliary Hospital adjacent to 70 bed Active Hospital in the beautifully located and readily accessible Northern Alberta Town of Peace River. AHA recommended salaries plus northern allowance. Room and board available at nominal cost. Write or phone collect to Director of Nursing or Mrs. A. Skelton at 624-2551 from 7:30 a.m. to 4:00 p.m. Monday through Friday and 403 — 624-3808 evenings and weekends.

PEACE RIVER, ALBERTA, CANADA
(83-85)

REGISTERED NURSES

TO WORK IN 320 BED HOSPITAL. Head nurses, staff nurses, L.P.N.'s, I.C.U. Surgery, O.B. & general duty. All shifts.

University City Tuition Reimbursement Plan. Visit us at our expense. Phone Collect Personnel Director
ST. LAWRENCE HOSPITAL
LANSING, MICH.
(81-84)

Iš tikrųjų ne visai taip. Ne tik vyresnių, bet ir jaunimo gana didelis skaičius ir dabar yra vienu ar kitu būdu išslydę iš privalomojo mokymosi sistemos. Stengiamasi, kad bent vėliau, jau dirbdami, jie prisivytų tuos, kurie septynmetes — aštuonmetes mokyklas baigė. Todėl tebėra laikoma daug vakarinių ir neakivaizdinių mokyklų, padedančių išeiti aštuonmečių mokyklų kursą. Tos mokyklos dabar skiriamos daugiausia tik jaunuoliams tarp 16 ir 29 metų amžiaus, tai yra, jau iš dartinės privalomojo mokymosi sistemos iškritusiems ir savo laiku privalomų mokyklų nebaigusiems.

Ideologinė kompartijos propaganda, primygtinai raginanti visus mokytojus, šviestis, nepakeitė iš esmės visuomenėje esančių nusiteikimų: kaip kitur, taip ir tos propagandos veikiamose visuomenėse, taip pat ir Lietuvos visuomenėje, tebėra tam tikra dalis nepaslanki mokytojų bei šviestis. Lietuvoje tam nepaslankumui yra dar ir pridėtinė priežastis, nes mokytojų skatinančioji valdžia mokymosi tikslą rodo ne tiek pačių žmonių naudą, kiek komunistinės sistemos interesus. Mokymasis esąs "svarbi komunizmo statybos sąlyga". (L. Diržinskaitė, respublikinio premjero Šumausko pavaduotoja Vilniuje, Tiesa, liepos 5 d.).

Pasirodo, kad 1937-1950 metais gimusių jaunuolių tarpe Lietuvoje nepasistengusių reikiama prisirengti "statyti komunizmą" (t.y. neišėjusių privalomo pradinio aštuonerių metų mokslo) esą mažiausia 50 tūkstančių, arba apie 10% tokio amžiaus jaunimo. Vien Vilniaus mieste tokių mažamokslių jaunuolių esą apie 10 tūkstančių. Šiauliuose puspenktūkstančio, Ukmergės rajone pustrėčio tūkstančio... Greičiausia visoj Lietuvoje privalomojo pradinio mokslo neišėjusių jaunimo yra dar daugiau, nes, pav., Akmenės rajone ir kitose kaikiuriose vietose esą dar neišsiaiškinta, kiek tokio jaunimo esama.

Kad "iškritėlių" yra daugiau, liudija ir tai, kad jiems skirtose vakarinėse ir neakivaizdinėse mokyklose šimet, esą mokėsi 68 tūkstančiai, o tai vistiek ne visi, jeigu

DIRVOJE

galite įsigyti

ką tik pasirodžiusią Nelės Mazalaitės knygą
MIESTELIS, KURIS BUVO MANO.

Kaina \$2.50.

Ši knyga laimėjo 1965 m. Aidų žurnalo literatūros premiją. Išleido Darbininkas 1966 m. iliustravo P. Jurkus. Gauta didesnė siunta Putnamo seselių išleistos knygos mūsų mažiesiems. Tai

ALGIS IR ALYTĖ,

spalvavimo knygtė su lietuviškais tekstais. Kaina tik 50 centų.

Be to, rekomenduojame įsigyti:

Ant. Gustaičio — IR ATSKRIDO JUODAS VARNAS\$3.00
LITERATŪROS METRASTIS
ANTROJI PRADALGĖ\$3.00
V. Alanto — TARP DVIEJŲ GYVENIMŲ\$4.50
Myk. Vaitkaus — PER GIEDRĄ IR AUDRĄ (Atsiminimai)\$2.50
Vysk. P. Būčio — ATSIMINIMAI\$3.50
SODYBŲ PIEVELES (Sodų priežiūra)\$1.25

Turime pasirinkimui visą eilę mūsų rašytojų poezijos, novelių, romanų, prisiminimų ir kt. knygų.

Be to, Dirvoje galite įsigyti ar užsisakyti plokšteles:

A. Stempužienės — D. Lapinsko — Dainos Stereo — \$7.00, Hi-Fi — \$6.00
St. Baro — Operų arijos Stereo — \$7.00, Hi-Fi — \$6.00
J. Vaznelio dainų ir arijų rečitalis\$5.00
Birutė Valterienė — Dainos\$5.00
Iz. Vasiliūno — Lietuvių kamerinė muzika\$6.00
Laužų Aidai Stereo — \$5.00, Hi-Fi — \$4.00
Aurelia (Šokių muzika) Stereo \$5.00
(galima groti kaip Hi-Fi)

Užsakant knygas ar plokšteles, rašykite čekį ar pašto perlaidą

DIRVA,

6907 Superior Avenue,
Cleveland, Ohio 44103

dar yra vietų, kur jų skaičius tebėra neišaiškintas.

Be to, įstoje į tas prisivejamąsias mokyklas ne visi ištiesi iki galo. Užpėreita žiemą iš tų mokyklų vidury metų pasitraukė 16 tūkstančių, ir dėl to valstybė turėjusi apie pusantro milijono rublių nuostolių — nereikalingai padarytų išlaidų. Kaikūriuose rajonuose vakarines mokyklas pradėję lankyti netrukus jas apleidžia 30 ir net 45% mokinių. Priežastys įvairios: netikėtos mokytojų, bet ir kitokios kliūtys, daugeliu atvejų kliūtys iš įmonių, kuriose tie mokiniai dirba.

Ypač nepalankios sąlygos papildyti savo laiku nutrauktą mokymąsi esančios kaime. Ten tokiems moksleiviams dažniausia tenka eiti į mokyklą. "Po dienos darbo ne visiems užtenka ryžto leisti į 7-10 kilometrų kelionę", — sako L. Diržinskaitė iš vilniškės valdžios viršūnių. Keletas kolchozų (tuo tarpu tik keletas iš keliolikos

šimtų) esą suorganizavę priemones besimokantiems pavėžėti po darbo į mokyklą. Aštuoni Joniškio rajono kolchozai pradėję mokėti papildomą atlyginimą tiems jaunuoliams, kurie gerai dirba ir dar mokosi... Bet ir vėl tik aštuoni kolchozai.

Tai liudija, kad privalomas pradinis septynerių — aštuonerių metų mokymasis įgyvendinamas Lietuvoje nors ir uoliai, bet tuo tarpu dar labai spragotas, ir net tų spragų lopymas išseina didžiai skylėtas. "Socialistinė sistema" ir šioj srity, kaip ir daugumoje kitų sričių, nepajėgė įrodyti savo pranašumo Skirtumas nuo "paprastų" sistemų nebent tas, kad "socialistinė", tiksliau — rusiška bolševikinė sistema, tokiems patiems rezultatams pasiekti pareikalauja daug didesnių pastangų, daug daugiau visuotinio vargo. Be to, švietimo — mokymo tikslas — "komunizmą statyti" — žymia dalimi tik menkina igyjamo išsilavinimo vertingumą. (ELTA)

ŽIEMINIAI LANGAI IR DURYS

ĮVAIRIAUSIŲ IŠDIRBINIŲ TVOROS, STOGELIAI IR KITI
MODERNŲS NAMŲ PAGERINIMAI

KOSTAS BUTKUS

Chicagoje

Telef. PR 8-2781 rytais ir vakarais; LU 5-6291 bet kuriuo laiku

TIK PER 10 DIENŲ...

trumpam vasaros sezonui ir už labai papigintą kainą siūlome ypatingai gerus ir praktiškus siuntinius, kurie pristatomi į Lietuvą oro paštu laike 10 dienų.

Šie taip praktiški ir reikalingi siuntiniai suteiks Jūsų artimiesiems malonią staigmeną ir netikėtą paramą, tad nepraleiskite šią retai pasitaikančią progą ir pasinaudokite šiuo mūsų specialiu pasiūlymu.

Mergužėlė (01).

Itališkas labai populiarus lietpaltis, vilnonė kostiumui arba vasariniam paltui medžiaga, 4 jėrdai gėlėtos šilkinės suknelė medžiaga, 1 nailono skarelė, 1 šilkinė labai graži gėlėta skarelė, 2 poros geriausių nailono kojinių, 1 nepermatomo nailono bliuskutė. Kaina \$65.00.

Bernužėlis (02)

Nailoniniai spalvoti arba balti viršutiniai marškiniai, 1 terelino kaklaraištis, vilnonė vasariniam kostiumui medžiaga, arba juoda kostiumui medžiaga, 1 specialus labai stiprus itališkas lietpaltis, viena pora nailono kojinių su 6 mėnesių garantija, 1 be rankovių su kostiumu devimas megstukas. Kaina \$65.00.

Jungtinis Mergužėlės ir Bernužėlio siuntinys kainuoja tik \$120.00.

Tebesiuočiami mūsų anksčiau skelbtieji, didelio pasisekimo turėjusieji siuntiniai: V-3 — 10½ jėrdo angl. medž. trims kostiumams už 55 dol.; P-3 — 9 j. trims paltams viln. angl. medžiagos už 60 dol.; N-4 — 16 jėrdų nepermatomo nailono gražiausių raštų 4 suknelėms už 45 dol.; ir M-13 vertingas aukšto kaloriteto maisto siuntinys 22 lbs. už 30 dol.

Prie visų išvardintų siuntinių galima pridėti pageidaujamų dovanų iš mūsų katalogų arba Jūsų pačių nupirktų prekių. Jūsų pačių siuntinius ekspedijuojame iš Londono tik už 12 dolerių, plius faktinės Sovietinio mūto išlaidos. Tokius siuntinius galite mums siųsti žemiau nurodytu adresu pažymėdami mūsų tranzitinio sandėlio ženklą:
B. O. 11690/64.

BALTIC STORES LTD.
421 Hackney Rd.
London, E. 2.
Great Britain.

Seniausia šioje srityje lietuviška firma. Garantuotas ir gavėjo parašu patvirtintas pristatymas per 3-4 savaites. Visos siuntos registruotos ir apdraustos.

Atstovai: L. Venckus, 7030 Talman Ave., Chicago, Ill., tel. 436-0494; Gaiva, 3570 W. Vernor, Detroit, Mich.; ir A. Kusinskis, 124 Park St., Sudbury, Ont., Canada.

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE PIRKITE NAUJOJE MODERNIOJE

PARAMA-

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika

ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

1. Asbach Uralt — Import. Germ. brandy 5th — \$5.19
2. Imported Canad. whiskey 5th — \$3.98
3. Coeur de France Cordials 5th — \$2.98
4. Banane Liqueur 5th — \$3.98

5. May Wine — Imported 5th — \$0.98
6. Riccadona Vermouth 5th — \$1.29
7. Christian Brothers Wine 5th — \$1.49

Be to, didžiausias pasirinkimas importuotų maisto produktų iš viso pasaulio kraštų.

* **SOCIAL SECURITY ĮSTAIGAI** Clevelande reikalingi tarnautojai, vykstant praplėstą Social Security ir Medicare įstatymus.

Tarnautojų pareiga būtų priiminti ir apklausinti interesus.

Reikalingos tam tikros kvalifikacijos. Pradinė alga \$4.776.00, kuri po kurio laiko gali būti keliama pagal tarnautojo sugebėjimus.

Dėl smulkesnių sąlygų reikia kreiptis į Social Security įstaigas -- Standard Bldg. kamb. 300, rytuose 10613 Euclid Ave., vakarų pusėje United Bank Bldg., West 25 ir Lorain kamps.

* **BALETO VAKARAS**, numatytas rugpiučio 10 d. Clevelando Vasaros Orkestro populiariosios muzikos programoje. Šalia orkestro grojamos rinktinės baleto muzikos, pasirodys A. Vodehnal ir E. Collins baleto trupė iš Washingtono D.C., pasirodant "Chopiniana" (pa-

gal romantinę Chopino muziką), "Billy the kid" "Pas Classique", ištrauka iš "Raudonosios Aguonos" (jūreivių šokis) ir "Bayaderka".

Bilietus iš anksto galima įsigyti Severance Hall kasoje ar Burrows kraituvėse.

* **LITHUNIAN VILLAGE, INC.** metinis akcininkų susirinkimas šaukiamas 1966 m. rugpiučio mėn. 26 d. 7 val. vak., Lietuvių Salės patalpose.

Darbu tvarkoje numatyta: 1. Susirinkimo atidarymas ir pirmininko rinkimas; 2) Balsams skaičiuoti komisijos rinkimas; 3) Direktorių rinkimas; 4) Valdybos apyskaitinis pranešimas; 5) Įvairūs reikalai. Šiais metais pagal b-vės įstatus yra perrenkami 4 Direktoriai.

Kandidatuoti į Direktorių yra sutikę: Aleksas Banys, Zenonas Dučmanas, Feliksas Eidimtas, Ignas Gatautis, Stanley Halaburda, Vytautas Jokūbaitis, Povilas Mikšys, Vytautas Stogis, Povilas Šukys, Jonas Švarcas ir Juozas Žemaitis.

PARDUODAMAS NAMAS

4 miegamųjų prie Naujos parapijos. \$14,800. Tel. 752-2414. (79-89)

**DIRVOJE
DIDELIS
PASIRINKIMAS
NAUJŲ KNYGŲ!**

AMERIKOS LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLUBAS

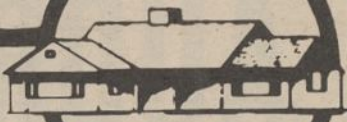
6835 Superior Ave., Cleveland, Ohio
Tel. EX 1-1143

Klube veikia: Lietuviškų laikraščių ir žurnalų skaitykla • "Tėvynės Garsų" radijo valandėlės • Televizija • Bilijardas • "Pin Boll" • Šachmatai • Lietuviška Valgykla: Penktadieniais, šeštadieniais ir sekmadieniais — pietūs ir vakarienė. • Visi lietuviai ir lietuvės kviečiami įsirašyti nariais į Amerikos Lietuvių Piliečių Klubą.

Naturally
**SUPERIOR
SAVINGS**

SINCE 1909
13515 EUCLID AVE.
6712 SUPERIOR AVE.
CLEVELAND

HOME and
REMODELING
LOANS
INSURED SAVINGS

JAKUBS & SON FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185th St.
KE 1-7770

SAVININKAS PARDUODA NAMĄ

Didelis bungalow Euclide. 2 mieg., salionas, valgomasis, vonia ir virtuvė vienam aukšte. Ištinis rūsys. 2 užbaigti kamb. viršų.

Apžiūrėti tik susitarus.
Tel. 382-6484. (83-84)

MOKINĖS SIUVAMOMS MAŠINOMS

Priimame ir nevartojančias anglų kalbą. Mes turime daugelio tautybių žmonių 2000 tarnautojų tarpe. Dieninė pamaina, didžiausi atlyginimai moterims šiame rajone. Patirtis nereikalinga. Atlyginimas besimokinant, po trumpo bandymo.

Atvykite į Employment Office 8:30 val. ryto iki 5 val. p. p. nuo pirmad. iki penktad.

JOSEPH & FEISS CO.

2149 W. 53rd St.
(2 blokai į pietus nuo Lorain Ave.)

PARDUODAMI NAMAI

BEVEIK NAUJAS NAMAS, 2 miegamieji žemai, padalintas rūsys, 2 automob. garažai, gražus didelis sklypas.

ŠEŠIŲ KAMBARIŲ vienos šeimos namas, 1 mieg. žemai, 2 -- viršų, pilnas rūsys, 2 garažai, nebrangus, prie pat 185 gt.

DIDELIS PLYTINIS, 3 miegamieji, tuščias, pilnas rūsys, garažas.

DVIEJŲ ŠEIMŲ, 6-6 (side by side), 2 atskiri rūšiai, garažai, prie Lake Shore Blvd.

MŪRINIS, 2 miegamieji apačioje, 2 -- viršų, lengtas rūsys, garažas, Patogi vieta.

10 ŠEIMŲ APARTAMENTAI netoli Neff Rd, Geros pajamos.

Norintieji pirkti ar parduoti prašome skambinti
EAST SHORE REALTY
Juozas Mikonis-Realtor

United Multiple Listing
Service

780 E. 185 St. IV 1-6900
arba vakarais KE 1-2190

SKAITYK IR PLATINK
DIRVĄ

CLEVELANDO PARENGIMŲ KALENDORIUS

RUGSĖJO 24 D. Dirvos Vakarai, Šv. Jurgio parapijos salėje.

RUGSĖJO 25 D. Tautos Šventė-Lietuvių Diena. Rengia Lietuvių Bendruomenė.
SPALIO 15 D. Šv. Kazimiero Lit. Mokyklos parengimas.

SPALIO 22 D. Lithuanian Village Inc. parengimas Lietuvių salėje.

SPALIO 23 D. V. Bielajaus tautinių šokių veiklos ir Vilties žurnalo 25 metų sukakties minėjimo vakaras Nauj. parapijos salėje.

SPALIO 30 D. Kristaus Karaliaus šventė nauj. parapijos salėje.
LAPKRIČIO 5 D., šeštadienį, Korp! Neo-Lithuania metinis balius.

LAPKRIČIO 13 D. Nauj. parapijos choro pagerbimas -- tradicinis vakaras.

LAPKRIČIO 26 d. kariuomenės šventės minėjimas, Rengia L.V.S. Ramovė.

GRUODŽIO 31 -- Naujųjų Metų sutikimas Slovėnų Auditorijoje. Rengia LB I-os Apyl. Valdyba.

GRUODŽIO 31 D. Šv. Jurgio parapijos k-tas ruošia Naujų Metų sutikimą.

LIETUVOJ IR SIBIRE BALFAS SUŠELPĖ 1274 ŠEIMAS

Be pinigų Balfas gavo iš savo rėmėjų dar 27,340 svarų rūbų, 4,961 knyga, vaistų, žaislų, plokštelių ir kitų materialinių gėrybių, kurios buvo panaudotos šalpai. Visų gautų gėrybių vertė siekė 45,971 dol. Tai su gėrybėmis per metus Balfas turėjo pajamų 153,000 dolerių.

BALFO ŠALPA RŪBAIS

Kadaise Balfas siųsdavo didelius kiekius maisto ir rūbų tremtinėms, nes anie gyveno stovyklose, lengva buvo padalinti. Dabar stovyklų jau nebėra, tad tenka siuntinėti individualiai, paprastais pašto paketais. Daugiausia vartotų rūbų pasiūsta Lenkijos lietuviams net 451 siuntinys. Vokietijon pasiūsta 55 siuntiniai, į kitus kraštus 18. Vasario 16 gimnazijai, Saleziečių gimnazijai ir Argentinon nuvežta laivais didesni Balfos rūbų kiekiai. Tai, vartotų rūbų šalpai buvo panaudota 29,410 svarų. Dalis netinkamų rūbų - atrankų buvo parduota. Liepos 1 d. sandėly dar liko 4,910 svarų, kurie vietos lietuvių nuolat papildomi.

Į Lietuvą ir Sibirą galima siųsti tik naujas medžiagas ir už jų persiuntimą brangiai mokama. Į ten buvo išsiųsta 361 siuntinys ir už juos sumokėta grynais pinigais 30,255 dolerių. (1964-65 metais -- 284 siuntiniai už \$18,294.).

Į Lenkiją dar pasiūsti 62 vaisių siuntinukai 701 dol. vertės. Į įvairius kraštus išsiuntinėta Balfui suaukotos knygos. Tokių knygų siuntinių buvo: Australijon 49, Brazilijon 28, Vokietijon 14, ir į kitus kraštus 47. Viso išsiųsta 138 knygų siuntiniai, kurių vertė siekė 4,581 dol. Knygų Balfas dar liko už 2,650 dol. (Yra ir du Liet. Enciklopedijos rinkiniai).

SUMAŽINTAS RŪBŲ SIUNTIMAS LENKIJON

Lenkijos lietuviai yra daugumoje neturtingi, o rūbai ten labai brangūs. Balfas turi ir rūbų ir gali visiems padėti. Deja, prie Lenkijos lietuvių šilumos gūdai, lenkai ir įvairūs spekuliantai. Už 50 zlotų (pusę dolerio) lietuvis (jaunas ar senas) parašo lenkui lietuvišką prašymą į Balfą ir laukia siuntinio. Tik gerai įgudus galima panašius prašymus atrinkti. Balfas centre turime kartotekas per 2,677 Lenkijos lietuvių šeimų, kurias esame paskutiniu laiku šelpę. Tai sudarytų per 10,000 žmonių. Jiems ir buvo siunčiama parama rūbais, vaistais (retai knygos ar pinigai).

1965/66 metų bėgyje, Balfas Centro Valdybai nutaręs, prašymai iš Lenkijos buvo labai stropiai atsiuojami, tačiau ir dabar dar vienas kitas nevertas galėjo siuntinį iš Balfos išgauti. (Tie apsimetėliai dabar labai dažnai kreipiasi pas atskirus lietuvius, ne į Balfą).

VIENI AUKOJA, KITI GAUNA

Balfos šeima yra dvilypė. Vienai, daugumoje JAV lietuvių, aukojama pinigais ir gėrybėmis. Jie yra susibūrę į 63 veikiančius skyrius. Kai kurie savo aukas tiesiai į Balfą prisiunčia. Balfas turi 1,351 apsimokėjusį narį, kiek yra rėmėjų -- sunku pasakyti. Galima spėti jų būnant per 10,000. Kiek yra šelpiamųjų -- Balfas centras turi tikslėsnius duomenis.

Didžiausias šalpos reikalingų skaičius bene bus Lietuvoje ir Sibire. Deja, ne visi jie apie Balfą žino, dar mažiau kas gali į Balfą kreiptis, tačiau Balfas Lietuvoje ar Sibire paskutiniu laiku pasiekė 1,274 šeimas. Kitas didelis šelpiamųjų būrys yra Lenkijoje. Balfas yra sušelpęs 2,677 liet. šeimas Lenkijoje. Kai kurios per metų eilę buvo gavę iki dešimt siuntinių. Vokietijoje Balfas šalpos prašė ir gavo 455 šeimos, Prancūzijoje 25, Argentinoje -- 19, Brazilijoje -- 17, JAV -- 24, Belgijoje -- 15, Austrijoje -- 11. Kituose kraštuose, kaip Anglijoje, Australijoje, Vengrijoje, Italijoje, Kanadoje, Kolumbijoje ir panašiai, Balfas žinioje yra tik po kelias šeimas. Tuo būdu Balfas globoja visam pasaulyje yra 4,556

šeimos. Prie jų nepriskaitytos dvi mokyklos, senukai prieglaudose, ligoniniai sanatorijose ar kabinai, kuriems šalpa buvo teikiama kolektyviai.

Balfos stalčiuose dar yra 210 nebaigtų emigracinių bylų, prie kurių Balfas Centras irgi tenka padirbėti. Kai kurios, atrodo, yra beviltingos. Be to, Balfas centre yra keletas testamentinių bylų, kurios taip pat pareikalauja darbo ir galšties, bet kartais laimėjus, suteikia ir stiprios finansinės paramos, šelpiamųjų labui.

Kun. L. Jankus

KONKURSAS LIETUVIŠKAI GIEDAMOMS MIŠIOMS

Laiškai Lietuviams skelbia konkursą parašyti jaunimui pritaikytas lietuviškai giedamas Mišias.

Sąlygos: 1) Muzika turi būti parašyta sekančioms Mišių dalims: "Viešpatie, pasigailėk", "Garbė Dievui aukštų bėse", "Tikiu vieną Dievą", "Šventas, šventas", "Tėve mūsų" ir "Dievo Avinėli". 2) Turi būti naudojamas 1965 m. gruodžio 3 d. Liturginės Tarybos Romoje patvirtintas Mišių tekstas (randamas Draugo spausdintoje knygelėje, vardu "Šventos Mišios lietuviškai"; tik išpažinime "Tikiu vieną Dievą" turi būti atitaisytos dvi klaidos: vietoj "amžių amžiais gimusių iš Tėvo" turi būti "amžių amžiais gimstantį iš Tėvo" ir vietoj "gimusių, bet ne sutvertą" turi būti "gimstantį, bet ne tveriamą"; Draugo adresas: 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629, USA).

3) Mišių nuotaika turi būti lietuviška savo dvasia ir melodijomis. 4) Harmo linės ir kompozicinės priemonės turi būti modernios. 5) Mišios turi būti vienbalsės, bendram giedojimui, patogios eilinio balso apimčiai, bet taip parašytos, kad galėtų būti giedamos ir su mišriu choru jei toks choras yra. Tačiau tiek choro partija, tiek vargonų partija turi būti nesudėtingos ir nesunkiai išpildomos. 6) Mišios turi būti pritaikytos jaunimui, t.y. gyvos ir džiaugsmingos.

Rankraščiai pasirašomi slaptyvardžiu ir su atskirame voke užrašyta tikrąja autoriaus pavarde bei adresu pasiunčiami: Mišių konkursui, "Laiškai Lietuviams", 2345 W. 56th Street, Chicago, Illinois, 60636, USA. Skiriamos dvi premijos: pirmoji -- 200 dolerių ir antroji -- 100 dolerių. Mecenatai: dr. L. Kriaučeliūnas (100 dol.) ir V. Kuliešius (100 dol.).

Konkurso jurį komisiją sudaro: Petras Armonas, Balys Chomskis, Alice Stephens, Leonardas Šimutis, Jr. ir Juozas Žilevičius. Konkurso terminas -- gruodžio 15 d. (pašto antspaudu data; prieš pat terminą prašom siųsti oro paštu, ypač jei ne iš JAV).

Laiškų Lietuviams redakcija

Jūsų šoferis
jau laukia!

**CTS
PILGRIMAGE TOUR**

TO CAREY, OHIO
SUNDAY, AUG. 14

Junkitės prie tūkstančių piligrimų, kurie kiekvienais metais daro šią atmintiną kelionę į garsiąją Marijos šventovę... Consolator of the Afflicted at Carey, Ohio.

Autobusai išvyksta iš Public Square tarp 7:30 ir 8 val. ryto keturių valandų kelionei gražia gamta į šventovę. Paskutinis autobusas aplėdžia Carey 4:30 val. po pietų (Clevelando laiku).

Suaugusiems bilietai \$4.25. Vaikams iki 12 m. \$3.25. Užsakykite bilietus siunčiant čekį CTS Fun Tours, 1022 Carnegie Ave., Cleveland, Ohio 44115. Arba įsiskykite CTS Informaciją Kioske, Public Square.

WELCOME ABOARD!

HELP WANTED MALE

MACHINISTS

THE
CLEVELAND
PNEUMATIC
Tool Co.

3784 E. 78 St.
341-1700

A Subsidiary of
PNEUMO-DYNAMICS
Corp.

MACHINISTS
TO WORK ON
AERO SPACE
MISSILE and
Aircraft Components

KELLER-
HYDROTEL

Contouring and profiling
Machines

HORIZONTAL
BORING
MILLS

TURRET
LATHES

GAP TURRET
LATHES

ENGINE
LATHES

MILLING
MACHINES

RADIAL
DRILLS

NUMERICAL
CONTROLLED
MACHINES

GAUSITE GERĄ VALANDINĮ
ATLYGINIMĄ IR VISUS PRIEDUS

Interviewing Hours
8:15 A.M. to 5 P.M.

OR CALL
341-1700

for an interview convenient
for you.

An Equal Opportunity Employer

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

* KORP! NEO-LITHUANIA vasaros stovyklos proga Korporacijos Vyr. Valdyba skelbia rašinių konkursą studentams neolituams. Temos gali būti įvairios: apie stovyklą, apie įvykusį Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresą bei stovyklą, ar bendrai laisva tema. Konkurse gali dalyvauti visi studentai neolituanai, kurie dalyvavo stovykloje. Dėl smulkesnių informacijų prašau kreiptis į Rimą Staniūną.

Korp! Neo-Lithuania Vyr. Valdyba

* ALOYZAS BANYŠ, Lietuvos kariuomenės pulkininkas, mirė liepos 24 d. po sunkios ligos Stamforde, Conn., eidamas 66 metus.

Su velioniu atsisveikinimas įvyko antradienio vakare. Palaidotas trečiadienį, liepos 27 d. Stamfordo Šv. Jono kapinėse. Liko žmona ir Rusijoje sesuo.

New Yorko lietuviai!

1962 metais buvo įsteigtas Lietuvių Fondas. Jis auga ir jau paremia Amerikos lietuvių tautinę veiklą. Fondo siekimas sukelti milijoną dolerių. Fondo pagrindinis kapitalas neliečiamas, o tik kapitalo procentai ir dividendai kasmet paskirstomi Amerikos lietuvių tautinei kultūrai remti, skatinti bei ugdyti.

Plačioji Amerikos lietuvių visuomenė Lietuvių Fondo reikalą sutiko palankiai, jam pritarė, -- gausiai stoja jo nariais. Fondo nario minimalus įnašas -- 100 dolerių. Aukos Fondui priimamos ir mažesnėmis sumomis. Ištisa eilė lietuvių jau yra įnešę Fondui po kelis šimtus, po tūkstantį ir po kelis tūkstančius dolerių. Vienas įnašas yra net 16.000 dolerių.

Pagrindinis Fondo kapitalas šiuo metu jau siekia arti 300.000 dolerių. Šiais Jaunimo Metais Fondas turi pasiekti bent pusę milijono. Tam reikalingi nauji Fondo nariai. Didžiojo New Yorko lietuviai lig šiol Lie-

tuvių Fondui deramodėmesio dar neparodė. Newyorkiečių įnašai Fondui proporcingai yra mažesni už kitų kolonijų įnašus.

LIETUVIŲ FONDO VAJIAUS New Yorko Globos Komitetas, didžiai vertindamas Lietuvių Fondo uždavinius, kreipiasi į Jus, Mieli Newyorkiečiai, su nuolankiu prašymu teikti Fondui daugiau paramos. Komitetas kviečia visus, jaunos ir vyresnius, vyrus ir moteris, stoti Lietuvių Fondo nariais ir savo įnašais bei aukomis paremti Fondo augimą. Lietuvos laisvės idėja bus įgyvendinta tik visų lietuvių ryžtu ir bendromis pastangomis.

Lietuvių Fondo Vajaus New Yorko Globos Komitetas: Priel. J. Balkūnas, Dr. J. Kazickas, V. Sidzikauskas, Dr. V. Slavinskas, J. Šlepetys.

DISKUSIJŲ VAKARAI NEW YORKE

New Yorke sėkmingai veikusio Diskusijų Ratelio tradicija vėl atkuriamas Santaros-Šviesos Federacijos rėmuose. Nuo rugsėjo mėnesio vėl vyks mėnesiniai susirinkimai, į kuriuos kviečiama visuomenė ir ypač jaunimas gausiai atsilankyti. Visais reikalais prašoma kreiptis į dr. Saulių Šimoliūną, Hotel Martinique, B-way and 32nd Street, Manhattan, N.Y. telef. PE 63800 X 1248.

NEWARK

ALT VEIKLA

N.J. L. Taryba veikia bendrai su estų ir latvių organizacijų Centro Komitetais jau antri metai ir turi gerą pasisekimą. Yra sudarytas bendras Komitetas iš 12 narių (po 4 narius iš visų trijų tautų) ir sklandžiai dirba bendrais reikalais.

Baltijos laisvės dieną, 1966 metų okupacijos minėjimas buvo daugiau nukreiptas į amerikiečių visuomenę, spaudą, radijo, JAV New Jersey Kongreso narius, gubernatorių, miestų burmist-

Kino artistė Rita Lee-Kilmonytė Los Angeles lietuvių inžinierių ir architektų susirinkime parodė filmą iš savo apsilankymo Lietuvoje. Prie aparato stovi inž. V. Tamošaitis, inž. Br. Budgino nuotrauka

rus, vyskupijas ir dvasiškius.

Fasekmės buvo labai geros. Keletas N.J. kongresmanų kalbėjo JAV Kongrese ir savo kalbas atspausdino Kongreso užrašuose (birž. 13-15 d. prieduose). Kiti Kongreso nariai (didesnė pusė) prielankiai atsiliepė Lietuvos, Latvijos ir Estijos išlaisvinimo reikalui.

PAVERGTŲJŲ TAUTŲ SAVAITĖ

New Jersey gubernatorius Richard J. Hughes, pasirašė ir paskelbė Proklamaciją New Jersey valstijos gyventojams, kad liepos 17-23 d. yra Pavergtųjų Tautų Savaitė. Gubernatoriaus Proklamacija spaudos ir radijo buvo prielankiai sutikta ir N.J. gyventojams perteikta. N.J. ita kingas dienraštis Newark Evening News ir kita spauda birželio minėjimą ir pavergtųjų tautų savaitę labai prielankiai aprašė minint Baltijos tautų nelaimę. Sov. S-gai jas okupavus.

Katalikų, protestantų, liuteronų ir kitose bažnyčiose buvo skaitomi Bendro Komiteto ir gubernatoriaus raštai ir priminimai apie Baltijos tautų nelaimę.

Bendras Komitetas dėkoja visiems prisidėjusiems prie minėjimų pasisekimo. Kitiems padėkoti laiškais.

A.S. Trečiokas

* NORITE PIRKTI? Pigiau ir sparčiau Jums patieks "SPARTA". Rašomos, skaičiavimo ir kt. mašinos, Radio, TV ir t.t. Vokiečių ir USA firmos. J. L. GIEDRAITIS, 10 Barry Drive, E. Northport, N. Y. 11731.

PHILADELPHIA

* P. MITALAS, Dirvos bendradarbis Philadelphia, kurį laiką buvo sunegalavęs ir atsidūręs ligoninėje. Po operacijos jis ilsis namuose. Savo bendradarbiui linkime sustiprėti ir vėl uoliai informuoti apie Philadelphia lietuvių gyvenimą.

MIRĖ PROF. ALF. JURSKIS

Gražiojo vasaros metu Philadelphia užtikto nelaimės. Neperseniausiai mirė Ona Krėvienė-Mickevičienė -- rašytoja P. Krėvės žmona. Tuoju po jos Julija Vaškienė-Eitminavičiūtė -- skulptoriaus Petro Vaškio žmona. Š.m. liepos mėn. 31 d. su šiuo pasauliu atsiskyrė Philadelphia joje visų žinomas, gerbiamas ir mylimas prof. Alfonsas Jurskis.

Gimęs 1894 m. VIII 4 d. Panevėžio apskr. Pumpėnų valsč. Vėlonis inžinerijos mokslus baigė Petrapilio Politechnikos Institute ir specialius elektrotechnikos mokslus Paryžiuje. Vėlonis buvo daug jėgų idėjęs kuriant Nepriklausomą Lietuvą, dirbdamas V.D. Universitete Technikos Fakultete, o taip pat organizuodamas Karo Radijo stotį ir radiofoną. Kaip karys -- pulk. leit. dėstė Aukštuose Karo Technikos kursuose ir buvo radijo laboratorijos steigėjas ir vedėjas.

Antrą kartą bolševikams okupuojant Lietuvą, pasitraukė į Vokietiją ir apsigyveno Augsburgėje. Čia buvo ištrauktas į lietuvišką veiklą, organizuodamas inžinierių S-gą ir kt.

Amerikon atvyko 1949 m. ir apsigyveno Philadelphia. Dėstė Technical Institute of Temple University. Rašinėjo spaudoje radiotechnikos klausimais ir tuo reikalu buvo išleides net vadovėli. Gyvendamas Philadelphia buvo aktyvus įvairių organizacijų narys, inžinierių ir Architektų S-gos pirmininkas ir steigėjas, Ramovėnų S-gos pirm. ir steigėjas, L. Bendruomenės, Balso ir kt. organizacijų aktyvus narys. Nuolatinis visų parengimų lankytojas ir rėmėjas.

Nuliūdime paliko žmoną Oną, sūnus Juozą ir

CHICAGIŠKĖS NUOTRUPOS

Praeitą savaitgalį rasiniai neramumai apėmė ir lietuvišką Marquette Parką, kuris iki šiol jautėsi gana saugiai. Faktinai vadinamas pilietinių teisių sąjūdis taikė savo demonstraciją kiek daugiau į šiaurę esančiam Gage Parko rajonui, tačiau eisenos pasiekė ir Marquette Parką, kur įvyko ir muštynių bei negrų automobilų deginimų.

Demonstrantai protestavo prieš namų pirkimo -- pardavimo tarpininkų atsisakymą pardavinėti ir nuomoti namus negrams, iš pradžių eisenos, kuri nusitęsė šaligatviais per keturis blokus, (skaičiuojama, jog joje dalyvavo apie 350-500 žmonių), niekas nekludė. Bet vėliau ją prie 67-tos ir Kedzie gatvių sankryžos pasitiko keliasdešimt ar daugiau jaunuolių, kurie susėdė ant šaligatvių trinkelės jos praėjimui. Jie turėjo plakata: "Walace for President". Policija baltuosius pašalino. Vėliau į demonstrantus buvo paleista bonkų ir akmenų, o pačiam parke sudeginti demonstrantų automobiliai. Eisenoje dalyvavo gana daug ir baltųjų, jų tarpe katalikų kunigų ir vienuolių.

Tai gana įdomu, nes negrai reikalauja išvadavimo iš "ghetto", o pirmąjį "ghetto", tiesa ne negrams, o žydams, įsteigė 1555 metais popiežius Povilas IV savo bule paskelbdamas: "Romoje ir kituose popiežiaus valstybės miestuose žydai turi gyventi visai atskirti nuo krikščionių kvartaluose ar gatvėse su vienuėjimu ir vienu išėjimu". Romos "ghetto" buvo panaikintas tik 1870 metais. Pats žodis "ghetto" gali būti kilęs iš itališko "borghetto" kas reiškia rajoną ar laidiško "guetto" -- kas reiškia nešvarų sutvėrimą.

Lietuviško televizijos pusvalandžio egzistencija atsidūrė rimtame pavojuje. Skelbimų gaunama nepakankamai, o į prašymą padėti vieno dolerio auka per mėnesį atsiliepė tik 480 tautiečių, o reikėtų bent kelių tūkstančių. Nors programos aplamai imant yra gana kuklios ir sunkiai išlaikančios kritiką, bet iš kitos pusės, pradžia visados sunki, o patyrimo neturėta jokia. Būtų galima, kad programa turėtų nutrūkti...

Ponas A. Gulbinskas, atsiliepdamas į mano sielvartą dėl fotografų siuntėjimo, rašo daręs nuotraukas tik publiškai plojant, nors aš jo ir neminėčiau. Mane blogai veikė ne fotografavimas tuo metu, bet vienos arijų ir baletu metu. Nežinau kas fotografavo, ir tai nesvarbu. Blogiau, kad kai kas nenori suprasti, kad toks fotografavimas yra visai nereikalingas ir kliudo tiek scenos dalyviams tiek ir publiškai. Juo labiau, kad p. Gulbinskas sakosi "Dirvai ir kitiems laikraščiams atsiųsti "laikų" nuotraukas nesame įpareigoti, o jeigu nori laikų gauti, tai reikalinga sudaryti sąlygas. Laikas ir medžiaga kainuoja pinigą". Tai, žinoma, teisinga, bet kartu išduoda faktą, kad vadinami fotografai truko susikaupti artistams ir publiškai ne platesnės visuomenės naudai, o tik savo asmeniškų aistrų patenkiniui. Šiuo atveju jie primena puošnią ponį, atėjusį į kiną su plačia ir aukšta skrybėle. Savaimė aišku, kad užpakalyje sėdį prašo tą skrybėlę nusiimti. Fotografas, lakstydamas ir "žalbuodamas" su savo šviesos įtaisais kliudo daug didesniai žmonių skaičiui negu toji ponio. Pagaliau fotografai turėtų susivaldyti nuo tos nenaudingos aistros savo labui, nes ji "kainuoja pinigą"? (vm)

Liutą bei dukrą Snieguo-

lę.

(pm)

* ST. MASLAUSKAS, 48 mt. amžiaus virš 20 metų tarnavo Pennsylvanijos Likerių Kontrolės Valdyboje. Paskutiniuosius 4 metus buvo West Philadelphiajy Likerių krautuvės ir sandėlio vedėju. Liepos 23 d. vakare telefonu paskambino neva FBI valdininkas, kad tuojaus krautuvę uždarius jis užeis patikrinti, ar nėra gauta netikrų dvidešimts dolerių banknotų.

Maslauskas, nieko blogo nemanydamas, mielai sutiko. Po devintos valandos vakaro užėjo juodosios rasės as-

muo, parodė turimą neva FBI valdininko identifikacijos kortelę ir nuėjo su Maslausku prie seifo. Pasiėmė apie \$950.00 pinigais ir su Maslausko automobiliu išvažiavo į įstaigą pinigų patikrinti. Maslauską sekmadienio ryte rado nušalioję gatvelėje superšauta galva jau beveik negyva. Neatgavęs sąmonės jis mirė.

Liko žmona ir duktė, Šv. Jurgio lietuvių parapijinės mokyklos mokinė. Maslauskas buvo šios parapijos narys ir liepos 28 d. šioje bažnyčioje, atlaikius gedulinę, lingas pamaldas, palydėtas į Šv. Grabo katalikų kapines. Piktadarys ieškomas. JKC

GERIAUSIAI PAILSĖSIT PER SAVO ATOSTOGAS LIETUVIŠKOJE JANSONŲ VASARVIETĖS CAPE COD VILOJE

AUDRONĖ

87 East Bay Rd., Osterville, Cape Cod, Mass. Tel. (Area 617) 428-8425

- Vila Audronė yra apsupta didelio pušų, beržų ir kt. dekoratyvinių medžių parku. Daug vietos poilsiui ir žaidimams.
- Erdvūs kambariai, rami ir jauki aplinkuma.
- Visai arti šiltos srovės, privatus atviros jūros plažas (7 min. pėsčiom).
- Geras lietuviškas maistas.

VILA ATIDARYTA VASARAJIMUI IR PRIMA SVEČIUS.

Kreiptis: MARIJA JANSONAS — Vila AUDRONĖ, 87 East Bay Rd., Osterville, Cape Cod, Mass. 02655 arba telef. (Area 617) 428-8425.

Visi maloniai kviečiami atvykti į šią gražiausią ir didžiausią Cape Cod žalumynuos paskendusią lietuvišką pajūrio vilą.

Amerikos Lietuvių Montessori D-jos vaikų namelių Chicagoje trečiosios laidos "abiturientai" džiaugiasi gautais diplomais. Tarp namelių auklėtinių stovi draugijos pirmininkė I. Kriaučeliūnienė, Vl. Juknevičiaus nuotrauka